Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети,
Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • 15 ноябрь 1974 йил, жума ◆ № 267 (16.047). Баҳоси 2 тийин.

МАРРА ЭГАЛЛАНДИ

Самарқанд областидаги Иштихон районининг пахтакорлари катта ғалабани қўлга киритдилар. Улар КПСС XXIV съезди қарорларини амалга ошира бориб, ўз зиммаларига олган социалистик мажбуриятларини шараф билан бажардилар.

Иштихонликлар она-Ватанга 60 минг тонна «оқ олтин» етказиб бердилар.

Райондаги Фрунзе номли, «8-Март», «Иттифоқ», Ленин номли, Навоий номли колхозлар мажбуриятнинг бажарилишига катта ҳисса қўшдилар. Давлатга пахта сотиш давом этмоқда. Шунингдек районда кузги-қишки ишлар қизғин бошлаб юборилди.

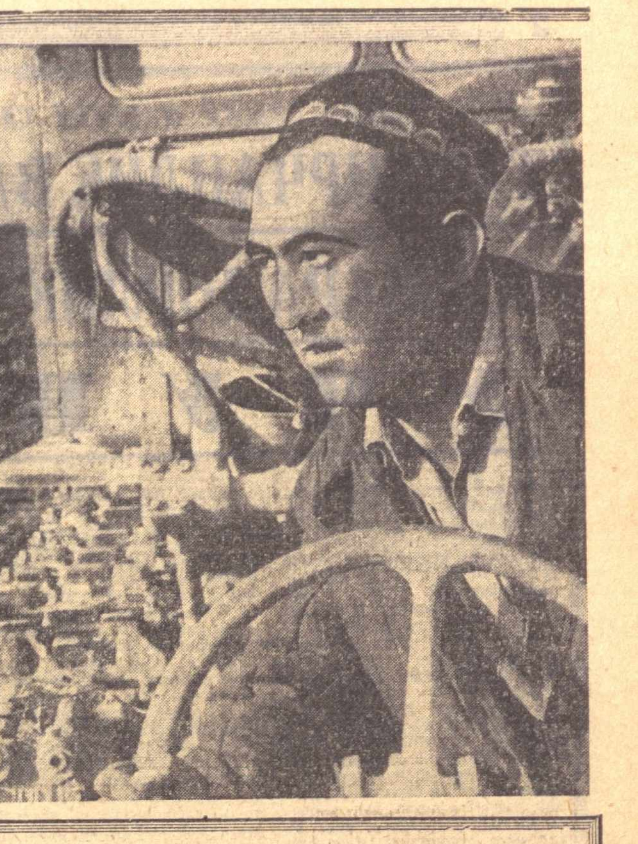

БЕЛГИЛОВЧИ ЙИЛДА — ЗАРБДОР СУРЪАТ

БЕШ ЙИЛЛИК ПЛАН МУДДАТИДАН ИЛГАРИ БАЖАРИЛДИ

Қуйи Чирчиқ районининг қишлоқ хўжалиги меҳнатчилари КПСС XXIV съезди қарорларини амалга ошира бориб, пахта етиштириш юзасидан беш йиллик планни муддатидан илгари бажардилар. Пландаги 174300 тонна ўрнига давлатга 174398 тонна пахта сотилди.

Қуйи Чирчиқ пахтакорлари беш йилликнинг белгиловчи йилида катта муваффақиятларга эришдилар. Улар давлатга 49 минг тонна ёки халқ хўжалик планида белгиланганидан 12 минг тонна кўп пахта топширдилар. Пахтанинг 90 процентдан кўпроғи биринчи сортларга қабул қилинди.

(ЎзТАГ).

Сирдарё область Оқ олтин районидаги «Андижон» совхозида кузги шудгор бошлаб юборилди. Далаларда 30 дан ортиқ ҳайдов трактори юксак унум билан ишлатилаётир. Илғор механизатор Қудрат Тоғаев мавсумда 350 тонна «оқ олтин» териб ўз ҳамкасбларига ўрнак бўлган эди. Ер ҳайдашда ҳам пешқадамлик қиляпти. У кунига 9—10 гектар майдонни сифатли шудгорлаяпти. Суратда: (ўнгда) Қудрат Тоғаев. Чапда эса совхоз далаларида ер ҳайдаш акс эттирилган.

Ж. Тўраев фотолари.

АЗИЗ МУҲАММАДГА ОРДЕН ТОПШИРИЛДИ

Ироқ Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари ўртоқ Азиз Муҳаммад коммунистик ҳаракат олдидаги хизматлари учун, антиимпериалистик миллий-озодлик курашида актив қатнашганлиги, Совет Иттифоқи билан Ироқ Республикаси халқлари ўртасида дўстликни мустаҳкамлаш ишига катта ҳисса қўшганлиги учун ва туғилган кунига эллик йил тўлиши муносабати билан СССР Олий Совети Президиумининг Фармонига биноан Халқлар дўстлиги ордени билан мукофотланди.

13 ноябрь куни Кремлда СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. В. Подгорний ўртоқ Азиз Муҳаммадга шу юксак мукофотни топширди. Н. В. Подгорний КПСС Марказий Комитети ҳамда СССР Олий Совети Президиуми номидан, партиямиз Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев номидан Азиз Муҳаммадни Халқлар дўстлиги ордени билан мукофотланганлиги муносабати билан самимий табриклади.

— Бу мукофот, — деди Н. В. Подгорний, — Сизнинг Ироқ Коммунистик партияси Марказий Комитети Биринчи секретари лавозимида туриб қилган катта хизматларингизнинг далилидир, бу мукофот Совет Иттифоқи билан Ироқ Республикаси халқлари ўртасида дўстликни мустаҳкамлашга шахсан Сиз қўшган ҳиссага берилган юксак баҳодир.

Совет коммунистлари, бутун совет халқи қадрдон ўртоқ Азиз Муҳаммад, Сизни империализмга ва реакцияга қарши мардонавор курашчи деб биладилар, Сизнинг халқаро коммунистик ҳаракат бирлигини марксизм-ленинизм ва пролетар интернационализми принциплари негизида мустаҳкамлаш йўлида сарфлаган куч-ғайратингизни юксак қадрлайдилар. Сизнинг Халқлар дўстлиги ордени билан мукофотланганлигингиз, шунингдек совет коммунистларининг, барча совет кишиларининг шонли Ироқ Коммунистик партиясига нисбатан самимий ҳис-туйғуларини ифодалайди. Ироқ Коммунистик партиясининг бутун фаолияти миллий мустақиллик, демократия ва Ироқнинг социал тараққиёти учун кураш билан чамбарчас боғлангандир. Компартия Ироқ халқининг ҳаётий манфаатлари йўлида изчиллик билан курашиб, ҳамиша кенг халқ оммасига суянишга интилди, барча антиимпериалистик кучлар билан, мамлакатнинг миллий ватанпарвар ва демократик кучлари билан ҳамкорлик қилиб келди. Бу эса Компартияга империализм ва реакция кучларига қарши шиддатли курашда матонат билан бардош беришга, Ироқни империалистик асоратдан озод этиш ишига ўзининг реал ҳиссасини қўшишга имкон берди.

Биз Ироқ Компартиясининг КПСС билан ва халқаро коммунистик ҳамда ишчилар ҳаракати билан қардошларча муносабатларни ривожлантириш ва мустаҳкамлаш йўлида, Совет Иттифоқи билан Ироқ Республикаси ўртасида дўстлик ва ҳамкорликни мустаҳкамлаш йўлида актив иш олиб бораётганлигини зўр мамнуният билан таъкидлаб ўтамиз.

Н. В. Подгорний сўзининг охирида бундай деди:

Қадрли ўртоқ Азиз Муҳаммад, Сизнинг бутун ҳаётингиз Ироқ Коммунистик партияси билан чамбарчас боғлангандир. Сиз Ироқни империалистик ҳукмронликдан озод қилиш учун, уни демократия ва социал тараққиётнинг кенг йўлига олиб чиқиш учун Коммунистик партия билан биргаликда оғир, аммо шонли йўлни босиб ўтдингиз. Сиз шу кураш давомида Ироқ халқининг манфаатларига садоқат билан хизмат қилиш, социализмга, пролетар интернационализми ишига садоқат намунасини кўрсатдингиз.

(Давоми иккинчи бетда).

УЛКАН МЕҲНАТ ЗАФАРИ

ОЛМАЛИҚ ХИМИЯ ЗАВОДИНИНГ ИШЧИЛАРИ, ИНЖЕНЕР-ТЕХНИК ХОДИМЛАРИ ВА ХИЗМАТЧИЛАРИГА, ПАРТИЯ, КАСАБА СОЮЗ ВА КОМСОМОЛ ТАШКИЛОТЛАРИГА

Азиз ўртоқлар!

Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети сизларни улкан меҳнат ғалабаси — мураккаб минерал ўғитлар ишлаб чиқарувчи Олмалиқ химия заводи иккинчи навбатининг лойиҳада белгиланган қуввати муддатидан илгари ўзлаштирилганлиги билан қизғин табриклайдилар.

Завод коллективининг лойиҳачилар, қурувчилар ва монтажчилар билан ижодий ҳамкорлиги натижасида ва иттифоқдош республикаларнинг қардошларча ёрдами туфайли корхона иккинчи навбатини қуриш ва унинг қувватини ўзлаштириш муддатлари қарийб икки баравар қисқартирилди.

Партия, касаба союз ва комсомол ташкилотларининг социалистик мусобақани авж олдириш ва меҳнаткашларни Ўзбекистон ССР ҳамда Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллигини муносиб кутиб олишга сафарбар қилиш соҳасидаги катта ташкилотчилик ва сиёсий иши муваффақият қозонишга кўп жиҳатдан ёрдам берди.

Завод иккинчи навбатининг лойиҳада белгиланган қуввати муддатидан илгари ўзлаштирилганлиги — республика қишлоқ хўжалигини, хусусан пахтачиликни ривожлантириш ишига қўшилган катта ҳиссадир.

Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Олмалиқ химия заводининг коллективи Ўзбекистонда минерал ўғит ишлаб чиқаришни кўпайтиришга бундан буён ҳам катта ҳисса қўшади, деб ишонч билдирадилар ва азиз ўртоқлар, сизнинг социалистик Ватанимиз бахт-саодати йўлида янги меҳнат зафарларига эришувингизни тилайдилар.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ

ЎЗБЕКИСТОН ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ

НАВБАТ — ШУДГОРГА

Қоракўл район партия комитетининг биринчи секретари С. ЖЎРАЕВ хабар қилади

Районимиз меҳнаткашлари, хусусан механизаторлар юбилей йилида фидокорлик намунасини кўрсатиб ишладилар, бутун куч-ғайратлари, билим-тажрибалари, техника воситалари, ўғит ва сув ресурсларини пахтадан юқори ҳосил етиштиришга сафарбар этдилар. Баҳор ва ёз ойларида юз берган табиий офатлар туфайли катта қийинчиликларга дуч келдик. Лекин ҳаммасини ҳалол меҳнат билан енгдик.

Халқ меҳнати, партия ташкилотлари олиб борган катта оммавий-сиёсий, ташкилий-тарбиявий ишлар ўз самарасини кўрсатди. Районимиз бўйича гектаридан олинган пахта ҳосили ўтган йилги 23 центнердан бу йил 31,7 центнерга кўтарилди. Она-Ватанга 43.300 тонна Қоракўл пахтаси етказиб берилди.

Пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик экинларининг ҳамма туридан юқори ҳосил етиштирилди. Шу кунларда ҳам йиғим-теримни қизғин давом эттирмоқдамиз. Шуни алоҳида таъкидлаш керакки, кузги шудгор қишлоқ хўжалик экинлари, хусусан пахта ҳосилдорлигини оширишда ҳал қилувчи роль ўйнайди. Районимизда ҳосилдорликнинг кескин кўтарилишига олиб келган омиллардан бири ҳам кузги шудгорни вақтида ўтказишимиз бўлди.

Ҳозир йиғим-теримни конвейер усулида ўтказмоқдамиз. Хўжаликларимиздаги барча ишчи кучлари, техника воситалари кузги шудгорни қисқа вақтда туғаллашга сафарбар этилди. Шу кунгача 3 минг гектар ернинг ғўзапояси йиғиштириб олинди, ўша пайкаллар пешма-пеш чуқур ҳайдалмоқда. Ундан ташқари янги ерлар ўзлаштиришни ҳам қизғин давом эттирмоқдамиз. 300 гектар янги ер очиб, қишлоқ хўжалик оборотига киритдик.

Йиллик пахта тайёрлаш планини ва социалистик мажбуриятини шараф билан бажарган «Москва» колхози аъзолари ерларни шудгорлашда олдинда бормоқда. Ҳар бир механизаторга кунлик, беш кунлик графиклар берилган, унинг ижроси текшириб борилмоқда. Ерларни минерал ва органик ўғитлар қоришмаси билан ўғитлаб шудгорлаш одат тусига киритилди. Тракторлар кеча-кундуз сменалаб ишлатилмоқда, тракторчиларга қулай иш шароити яратиб берилган. Колхоз механизаторлари ҳозирдаёқ 500 гектар ерни чуқур ҳайдаб қўйдилар.

Районимиздаги «Бухоро» колхози механизаторлари 300 гектар, «Правда»ликлар 300 гектарга яқин ерни шудгорладилар. Хўжаликларимизда 150 дан зиёд ҳайдов тракторлари ишламоқда. Ҳар куни 300-400 гектар ернинг ғўзапояси олиниб, кўпчилик қисми шудгорланмоқда. Район партия ва совет ташкилотлари, қишлоқ хўжалик органлари кузги шудгорлашни кучайтириш ва тезкорлик билан тугатишга қаратилган тадбирлар белгилаб, изчиллик билан амалга оширмоқдалар.

Районимиз шароитида ерларни кузда минерал ва органик ўғитлар билан ўғитлаш катта аҳамиятга эга. Мутахассисларимиз ҳар бир хўжалик бўйича тупроқ картограммаси ишлаб чиққанлар. Азот, фосфор ва бошқа хил ўғитлар шу картограмма асосида ерга солинмоқда. Ундан ташқари ҳар гектар ерга ўртача 10 тоннадан органик ўғит берилмоқда. Қиш фаслида шўр ювишга тайёргарлик ишларини ҳам бошлаб юбордик. Тез кунларда ирригация-мелиорация тармоқларини тартибга келтиришга киришамиз.

1974 юбилей йилини меҳнатда муносиб тўёналар билан кутиб олган районимиз меҳнаткашлари астойдил меҳнат қилиб, кузги-қишки агротехника тадбирларини ҳам муваффақиятли ўтказадилар, келаси йил мўл ҳосилига мустаҳкам замин яратадилар.

САМИМИЙ ҚУТЛОВЛАР

Ўзбекистон пахта етиштириш юзасидан олган социалистик мажбуриятларни бажарганлиги муносабати билан қардош республикалардан табрик телеграммалари келиб турибди.

Қозоғистон Компартияси Марказий Комитети, Қозоғистон ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Совети, Совет Қозоғистонининг барча меҳнаткашлари, дейилади Олмаотадан олинган телеграммада, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетини, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумини ва Министрлар Советини, республиканинг барча меҳнаткашларини ажойиб меҳнат ғалабаси — олинган юксак социалистик мажбуриятлар муваффақиятли бажарилиб, давлатга 5,2 миллион тонна пахта сотилганлиги билан қизғин ва самимий табриклайдилар.

Биз давлатга мисли кўрилмаган даражада кўп пахта топширишга эришган Ўзбекистон пахтакорларининг муваффақиятларидан астойдил ҳурсандмиз. Бу улкан ғалаба қишлоқ хўжалигини юксалтириш юзасидан партия ишлаб чиққан программани изчиллик билан амалга ошириш натижаси, пахтакорларнинг қаҳрамонона меҳнати, республикадаги партия, совет, касаба союз ва комсомол органларининг кенг кўламдаги ташкилотчилик ва сиёсий ишлари натижасидир.

Сизларнинг, бутун қардош ўзбек халқининг КПСС XXIV съезди тарихий қарорларини амалга оширишда, улуғ Ватанимиз бахт-саодати йўлидаги бунёдкорлик меҳнатида янгидан-янги муваффақиятларга эришувингизни чин кўнгилдан тилаймиз.

Бокудан олинган телеграммада бундай дейилади:

Озарбайжон Компартияси Марказий Комитети, Озарбайжон ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Совети Ўзбекистоннинг донгдор пахтакорларини ва қишлоқ хўжалик ходимларини ҳамда барча меҳнаткашларини катта меҳнат ғалабаси — давлатга пахта сотиш юзасидан олинган социалистик мажбуриятларни муваффақиятли бажарганликлари ва дон, сабзавот, полиз экинлари, пилла, каноп, узум, мева тайёрлаш халқ хўжалик планларини ошириб бажарганликлари билан қизғин ва самимий табриклайдилар.

Давлатга 5,2 миллион тонна «оқ олтин» сотган Ўзбекистон пахтакорларининг муваффақиятлари айниқса қувончлидир. Сиз қўлга киритган катта муваффақиятларга КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми, СССР Министрлар Советининг табрикномасида юксак баҳо берилди. Эришилган муваффақиятларингиз туфайли сизлар билан бирга астойдил хурсанд бўлиб, қардош Ўзбекистон меҳнаткашларининг ишлаб чиқаришда янгидан-янги ғалабаларга эришувларини, қишлоқ хўжалигини ҳамда республика халқ хўжалигининг барча тармоқларини ривожлантиришда чин кўнгилдан янада катта зафарларни тилаймиз.

КПСС Саратов область комитети, КПСС Новгород область комитети ва область ижроия комитети, СССР мелиорация ва сув хўжалиги министри Е. Е. Алексеевский, СССР тайёрлаш министри Г. С. Золотухин Ўзбекистон меҳнаткашларини давлатга пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотларини сотиш юзасидан белгиланган планлар ва социалистик мажбуриятларни ошириб бажаришда эришган улкан меҳнат ғалабаси билан муборакбод қилдилар.

(ЎзТАГ).

ҲУРМАТ ТАХТАСИ

Пахтачиликни ривожлантиришда юксак кўрсаткичларга эришганлиги, давлатга пахта сотиш юзасидан беш йиллик халқ хўжалик планини муддатидан илгари бажарганлиги учун республика «Ҳурмат тахтаси»га ёзилади:

Қуйи Чирчиқ райони — район партия комитетининг секретари ўртоқ **Саидхўжаев,** район ижроия комитетининг раиси ўртоқ **Шек,** район ижроия комитети қишлоқ хўжалиги бошқармасининг бошлиғи ўртоқ **Баҳодиров,** «Узсельхозтехника» район бирлашмасининг бошқарувчиси ўртоқ **Югай,** суғориш системалари район бошқармасининг бошлиғи ўртоқ **Куриленко,** район комсомол комитетининг секретари ўртоқ **Турғунбоев.**

ДЎСТЛИК — МУВАФФАҚИЯТЛАР ГАРОВИ

АШХОБОД ШИША КОМБИНАТИДА МИТИНГ

АШХОБОД, 14 ноябрь. (ТАСС махсус мухбири). Совет Туркманистонидаги энг йирик саноат корхоналаридан бири — Ашхободдаги В. И. Ленин номли шиша комбинатини ҳақли равишда мамлакатимиз халқлари қардошларча дўстлигининг тимсоли деб атайдилар.

Республика ташкил этилганлиги ва Туркманистон Компартияси тузилганлигининг 50 йиллиги муносабати билан бугун комбинатда дўстлик митинги бўлиб ўтди.

Митинг аҳли КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг секретари А. П. Кириленкони самимий кутиб олдилар. Туркманистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари М. Ғ. Ғапуров, Туркманистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси А. Қличев, республика Министрлар Советининг Раиси О. Н. Оразмуҳамедов, Туркманистон ССРнинг бошқа раҳбарлари А. П. Кириленко билан бирга эдилар.

Митингни комбинат партия комитетининг секретари Б. Сахатдурдиев очди.

Бригадир, коммунистик меҳнат зарбдори, СССР Олий Советининг депутати Г. Отаев, цех бошлиғи Л. М. Каприелова, комбинат директори Л. А. Кулик сўзга чиқиб, совет кишиларининг бахт-саодати тўғрисида тинимсиз ғамхўрлик қилаётганликлари учун жонажон Коммунистик партияга қизғин миннатдорчилик изҳор этдилар ва социалистик Ватанни янада равнақ топтириш, КПСС XXIV съезди тарихий қарорларини амалга ошириш ишига бутун куч, ғайратимизни сарфлаймиз, деб ишонтирдилар. Нотиқлар КПССнинг ленинча миллий сиёсати, совет халқларининг бузилмас дўстлиги — барча қардош республикалар, бутун кўп миллатли Ватанимиз коммунистик қурилишда бундан буён эришадиган муваффақиятларнинг гарови эканлигини таъкидлаб ўтдилар.

Митингда ўртоқ А. П. Кириленко нутқ сўзлади.

Республикангизнинг ярим асрлик юбилейи нишонланаётган мана шу шонли кунларда, деди у, Туркманистон меҳнаткашлари қадимий Туркманистон диёрида, айтиш мумкинки, бир авлод кўз ўнгида рўй берган жуда катта зафарларни зўр мамнуният билан якунламоқдалар.

Миллионлаб кишиларнинг ҳаётида ана шундай ажойиб ўзгаришлар Октябрь революцияси туфайли, ленинчи партиямизнинг тўғри сиёсати туфайли, монолит социалистик кўп миллатли давлатга бирлашган барча республикалар халқларининг бузилмас дўстлиги ва биргаликда олиб борган кураши туфайли мумкин бўлганлигини ана шу байрам яна бир бор яққол кўрсатиб турибди.

Революцияга қадар бугунги Туркманистон территориясида ишчилар сони юз кишидан сал кўпроқ бўлган атиги икки корхона бўлганлигини эсласак, қандай катта йўл босиб ўтилганлиги устида беихтиёр ўйлаб қоласан киши. Совет ҳокимиятининг дастлабки йилларида бу комбинатни барпо этган кишилардан қанчалик кўп куч, ғайрат, ишга муҳаббат талаб қилинмаган дейсиз! Бу чинакам меҳнат жасорати — Туркманистон ишчилар синфининг революцион биографиясида шонли саҳифа эди. Комбинат ишга туширилган ўша олис 1921 йилда ҳозир сиз бир ярим сменада ишлаб чиқараётган миқдорда маҳсулот тайёрланган бўлса ҳам, корхонанинг дастлабки ходимлари ўз заводи билан ҳақли равишда фахрланар эдилар. Улар бу корхонани республикани индустриал ривожлантириш негизи деб билардилар.

Биласизки, деб сўзини давом эттирди ўртоқ А. П. Кириленко, яқинда Леонид Ильич Брежнев ўнинчи беш йиллик аввало сифат беш йиллиги, халқ фаровонлигини янада юксалтириш йўлида самарадорлик беш йиллиги бўлиши лозим, деди.

Сиз ҳозирниң ўзидаёқ кўп жиҳатдан ҳар бир меҳнат коллективи янги беш йилликда ишлаши лозим бўлганидек ишлаётганлигингизни билиб турибмиз. Мен бу гапларни айтар эканман, сизнинг коллективингиз ташаббус кўрсатиб ва ишга ижодий ёндошиб, республикада ва тармоқда биринчилар қаторида муқобил план қабул қилиш тўғрисидаги таклиф билан чиққанлигини ва уни муваффақиятли бажараётганлигини назарда тутмоқдаман.

Бизнинг мамлакатимизда, деб таъкидлади нотиқ, КПСС XXIV съездининг тарихий қарорлари муваффақиятли равишда рўёбга чиқарилмоқда. Совет Иттифоқининг иқтисодий қудрати йил сайин ошиб бормоқда. Партия ана шунга таяниб совет халқининг фаровонлигини янада юксалтириш, тинчликни мустаҳкамлаш тадбирларини изчиллик билан амалга оширмоқда. Бу ишларнинг ҳаммасида партиянинг ленинчи Марказий Комитети, КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси ва шахсан Марказий Комитетнинг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев ғоят катта роль ўйнамоқдалар. Ўртоқ Л. И. Брежневнинг партияга ва мамлакатга раҳбарлик қилиш соҳасидаги толмас, собитқадам фаолияти ўз самараларини бермоқда: совет кишиларининг ҳаёти тинмай яхшиланиб бормоқда, халқ хўжалигимиз муваффақиятли ривожланмоқда, ер юзида тинчлик тобора мустаҳкамланиб бормоқда. Биз ўттиз йил мобайнида тинчлик шароитида яшамоқдамиз ва меҳнат қилмоқдамиз.

Бизнинг партиямиз, унинг Марказий Комитети, деди нутқининг охирида ўртоқ А. П. Кириленко, Ватанимизнинг иқтисодий қудратини янада кучайтириш учун, совет халқи турмушининг моддий ва маънавий даражасини ошириш учун, тинчликни мустаҳкамлаш учун бундан буён ҳам қўлдан келган ҳамма ишларни қилаверади.

Митинг қатнашчилари Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетига баланд руҳ билан табрикнома қабул қилдилар.

* * *

Ўртоқ А. П. Кириленко шиша комбинати, шунингдек Ашхобод гилам фабрикаси цехларининг иши билан танишди, корхоналарнинг ходимлари, раҳбарлари билан суҳбатлашди.

Ўртоқ А. П. Кириленко республикадаги илғор сабзавотчилик хўжаликларидан бири бўлган «Совет Туркманистони» колхозига борди. Бу ерда у юксак даражада механизациялаштирилган теплица хўжалиги билан, В. И. Ленин номли Қорақум канали зонасида қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг ташкил этилиши билан танишди.

Ўртоқ А. П. Кириленко шу куни юбилей арафасида очилган «Совет Туркманистони 50 йил ичида» выставкасининг экспозициясини кўздан кечирди.

Ўртоқ А. П. Кириленко билан бирга фабрикада, колхозда ва выставкада республика раҳбарлари ҳам бўлдилар.

ШРИ ЛАНКА РЕСПУБЛИКАСИНИНГ БОШ МИНИСТРИ МОСКВАДАН ЖЎНАБ КЕТДИ

Шри Ланка Республикасининг Бош министри Сиримаво Р. Д. Бандаранаике 14 ноябрда Москвадан Тбилисига жўнаб кетди. У Совет ҳукуматининг таклифига биноан расмий визит билан СССРда меҳмон бўлиб турибди.

Шри Ланка Республикаси ва Совет Иттифоқининг давлат байроқлари билан безатилган Внуково аэродромида Бош министрни СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико, СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари И. В. Архипов ва бошқа расмий кишилар кузатиб қолишди.

Учиш майдонида фахрий қоровул саф тортиб турди ва Шри Ланка ҳамда Совет Иттифоқининг Давлат гимнлари ижро этилди.

Олий мартабали меҳмонни пойтахт меҳнаткашларининг вакиллари кузатиб қолдилар.

(ТАСС).

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

ЎРТОҚ П. Н. ДЕМИЧЕВНИ СССР МАДАНИЯТ МИНИСТРИ ҚИЛИБ ТАЙИНЛАШ ТЎҒРИСИДА

СССР Олий Совети Президиуми ҚАРОР ҚИЛАДИ:

Ўртоқ Петр Нилович Демичев СССР маданият министри қилиб тайинлансин.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. ПОДГОРНИЙ.

СССР Олий Совети Президиумининг Секретари М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль.
1974 йил, 14 ноябрь.

БУГУН ПАРТИЯ СИЁСИЙ МАОРИФИ СИСТЕМАСИДА ЯНГИ ЎҚУВ ЙИЛИ БОШЛАНАДИ

ТАЪСИРЧАНЛИК ВА САМАРАДОРЛИК УЧУН

Бу йил Автоном Республикамиз тарихида алоҳида йилдир. Қорақалпоғистон АССР ва область партия ташкилотининг эллик йиллик юбилейига саноқли кунлар қолди. Республикамиз меҳнаткашлари КПСС XXIV съезди қарорларини изчиллик билан амалга ошира бориб, бу тарихий санага катта тайёргарлик кўрмоқдалар. Саноатчилар ўн ойлик планни муддатидан илгари бажариб, маҳсулот ишлаб чиқаришни ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 17 процент кўпайтирдилар. Автоном Республика она-Ватанга 352 минг тоннадан кўпроқ «оқ олтин» етказиб берди. Шунингдек, давлатга шоли, дон, чорвачилик маҳсулотлари, мева ва сабзавот топшириш планлари ҳам ошириб бажарилди.

Бу муваффақиятларда, айниқса, кишиларни янгидан-янги ютуқлар сари ундаган, ҳар соҳада бошқаларга шахсий ибрат кўрсатган идеология ходимларининг ҳиссаси катта бўлди. Сиёсий маориф ва иқтисодий таълим системасининг беш минг кишилик пропагандистлар отряди ишлаб чиқаришда намунали меҳнат қилиш билан бирга партия ташкилотлари ўзларига ишониб топширган ўткир партиявий сўз қуроли билан ҳамкасбларини қўйилган вазифаларни муваффақиятли бажариш сари илҳомлантириб бордилар.

КПСС Марказий Комитети яқинда қабул қилган «Белоруссия партия ташкилотида идеология кадрларини танлаш ва тарбиялаш соҳасидаги ишлар тўғрисида»ги қарорда марксча-ленинча ўқув шохобчалари кадрларини тарбиялаш, омманинг ижтимоий онгини ривожлантириш, уларда коммунистик дунёқарашни шакллантиришнинг муҳим роли алоҳида таъкидланди. Қорақалпоғистон область партия ташкилоти КПСС Марказий Комитетининг ана шу кўрсатмаларини изчиллик билан бажара бориб, меҳнаткашларнинг марксча-ленинча ўқуви ҳамда ғоявий-тарбиявий ишларни яхшилаш юзасидан бир қатор тадбирларни амалга оширди.

Ўтган ўқув йилида партия комитетлари қошида тўрт мингдан ортиқ мактаб ва назарий семинарлар иш олиб борди. Уларда юз минг тингловчи, шу жумладан 22 минг коммунист сиёсий таълим олди. Ўтган ўқув йилида сиёсий ва иқтисодий таълим системасида тингловчилар марксча-ленинча революцион назария, КПСС XXIV съезди материаллари, Марказий Комитет Пленумлари, ўртоқ Л. И. Брежневнинг доклад ва нутқлари, СССР ташкил этилганлигининг 50 йиллиги ҳамда РСДРП II съездининг 70 йиллигига бағишланган тантанали мажлисларнинг материалларини пухта ўргандилар.

Айниқса, Қорақалпоғистон Россияга ихтиёрий қўшилганлигининг 100 йиллиги байрами муносабати билан В. И. Лениннинг миллий масалалар юзасидан назарий мероси зўр қизиқиш билан ўрганилди. Область партия ташкилоти ана шу воқеага бағишлаб Ўзбекистон ССР Фанлар академияси билан ҳамкорликда илмий-назарий конференция ўтказди.

Ўтган ўқув йилида партия маорифининг бошланғич ва ўрта звеноларида кўпгина ўзгаришлар юз берди. Кўп коммунистлар бошланғич сиёсий маълумот олиб, марксизм-ленинизм асослари мактабларида ўқишни давом эттирдилар. 16,5 мингдан ортиқ тингловчи КПСС тарихи, сиёсий-иқтисод, фалсафа ва илмий коммунизм асосларини ўрганди.

Раҳбар кадрларнинг ўқувига ҳам талабчанлик кучайтирилди. 1400 га яқин партия ва совет ходимлари тўққизта партия-хўжалик активи мактабларида, 60 дан ортиқ раҳбар ходимлар эса Нукус шаҳар партия комитети қошидаги кечки марксизм-ленинизм университетида ўзларининг ғоявий-назарий билимларини оширдилар. Шаҳар партия комитети қошида икки йилдан бери партия-совет активи семинари, шунингдек, ўн икки жойда фан ва бошқариш практикаси программасига асосланган, ҳамда йигирма жойда эса бошқаришнинг илмий асослари мактаблари ишлаб турибди.

Кейинги йилларда район партия комитетлари партия сиёсий маорифи кабинетларининг фаолияти анча яхшиланди. Область партия комитети Хўжайли район партия комитетининг партия маорифи кабинети ишини кўриб чиқиб, уни маъқуллади. Партия маорифининг райондаги барча звеноларида беш мингдан ортиқ тингловчи шуғулланди. Бу ерда партия ташкилотларининг кутубхоналари намунали иш олиб бормоқда, пропагандистларга зарур методик ёрдам кўрсатилмоқда.

Область партия ташкилоти комсомол ва ёшларнинг сиёсий билим олишини яхшилашга ҳам алоҳида эътибор бермоқда. Бу йил 1306 тўгарак ва назарий семинарларда 35 мингдан ортиқ йигит-қиз сиёсий билим олади. Энг тажрибали пропагандистлар ёшлар билан ишлашга сафарбар қилинмоқда. Комсомол ва ёшларнинг марксизм-ленинизм назариясини изчиллик билан ўрганаётгани улар ўртасида ташаббускорликнинг тобора кучайишига сабаб бўлмоқда. Масалан, ҳозир ёшлар «Зарбдор меҳнатимиз, маҳорат ва изланишимиз — беш йилликка» шиори остида социалистик мусобақани кенг авж олдирмоқдалар. Мўйноқ балиқ-консерва комбинатининг Бибигул Кожахметова бошлиқ комсомол-ёшлар бригадаси ана шу ҳаракатга қўшилиб, ватанпарварлик ташаббусини бошлаб берган эди. Кегайли районидаги «Халқобод» совхози комсомол-ёшлар бригадасининг бошлиғи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Усенбой Болтаниёзовнинг беш йилликда саккиз йиллик планни бажариш юзасидан бошлаган ташаббуси ҳам кенг қулоч ёйди. Ҳозир 5 мингдан ортиқ ёшлар 1975 йил ҳисобига, сиёсий тўгаракларнинг 96 тингловчиси эса навбатдаги беш йиллик ҳисобига меҳнат қилмоқдалар.

Иқтисодий таълимни ташкил қилиш республика кенгаши партия ташкилотлари, министрликлар ва идораларда иқтисодий ўқувни кенг йўлга қўйиш юзасидан ибратли ишлар қилмоқда. Иқтисодий билим олаётган тингловчиларга ёрдам сифатида ўқув программалари, В. И. Лениннинг уч томлик танланган асарлари, Л. И. Брежнев асарларининг биринчи томи, сиёсий иқтисод дарслиги қорақалпоқ тилида нашр қилинди. Партия органлари перспектив план асосида иқтисодий умум таълимни амалга оширмоқдалар.

Шаҳар ва район партия комитетлари, бошланғич партия ташкилотлари пропагандист кадрларни танлаш ва тарбиялаш соҳасида бой тажриба тўпладилар. Ҳозир партия сиёсий маорифи ҳамда иқтисодий таълим мактабларида машғулотларни олиб борадиган беш минг пропагандистдан тўрт минг киши КПСС аъзоси, олий ва тўлиқсиз олий маълумотга эга бўлган кишилардир. Халқ хўжалиги мутахассисларидан уч минг киши бир неча йилдан бери пропагандистлик қилмоқда.

Автоном республикада пропагандист кадрлар билан ишлашнинг аниқ системаси вужудга келган. Пропагандистларни ўқитишнинг форма ва структураси ишлаб чиқилиб, область партия комитети томонидан тасдиқланди. Марксизм-ленинизм кечки университети, ва унинг сиртқи бўлими, партия активи мактаблари кўплаб пропагандистларни тайёрлаб бермоқда. Район партия комитетлари янги ўқув йили олдидан ўтказган семинарлар ҳам пропагандистларнинг тажрибасини оширишда муҳим роль ўйнади. Бундай семинарлар шаҳар партия комитети ҳамда область партия комитети сиёсий маориф уйи томонидан ҳам ўтказилди.

Область партия комитети меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялаш ишига муносиб ҳисса қўшган энг яхши пропагандистларни моддий ва маънавий жиҳатдан рағбатлантирмоқда. Бир қатор пропагандистлар Қорақалпоғистон АССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотланиб, уларга «Қорақалпоғистон АССРда хизмат кўрсатган маданият ходими» деган фахрий унвон берилди. Яқинда область сиёсий маориф уйи тажрибали пропагандистларга тақдим этиш учун «Қорақалпоғистон АССРдаги энг яхши пропагандист» деган кўкрак нишонини таъсис этди.

Область партия комитети районларда янги ўқув йилига тайёргарликнинг боришини ҳар томонлама пухта ўрганди.

Бугун сиёсий маориф ва иқтисодий таълим системаларида машғулотлар бошланади. Область, шаҳар ва район партия комитетлари ҳамма жойда машғулотларнинг таъсирчанлиги ва самарадорлигини янада оширишга эришадилар.

Б. ИСМОИЛОВ,
Қорақалпоғистон область партия комитети пропаганда ва агитация бўлимининг мудири.

СЎЗ — ПАРТИЯ МАОРИФИ ПРОПАГАНДИСТЛАРИГА

АСОСИЙ МАҚСАДИМИЗ

Бугун 18 тингловчи иқтисодий билим асослари мактабида машғулотларни бошлайди. Тингловчилардан колхозчи Карим Ниёзов, чорвачилик фермасининг мудири Мажид Ҳамидов, илғор пиллакор, звено бошлиғи Маҳсума Одилова лар КПССнинг коммунистик қурилишнинг ҳозирги босқичидаги иқтисодий сиёсатини ўргана бошлайдилар.

Табиийки, машғулотлар жараёнида ҳар бир мавзу тингловчиларнинг ақл-идрокига етиб бориши, улар онгидан мустаҳкам ўрин олиши учун изланамиз. Бу нарса машғулотларни янада қизиқарли ташкил этиш, давр ўртага қўяётган муаммоларга жавоб беришни тақозо этади. Шуни назарда тутиб, район партия комитети ўқув йили олдидан пропагандистларнинг семинарини ўтказди.

Шу нарса қувончлики, иқтисодий билим асослари мактабининг тингловчилари колхоз ишлаб чиқариши самарадорлигини оширишучун тобора актив курашмоқдалар. Тингловчи Мажид Ҳамидов раҳбарлик қилаётган колхозимиз чорвачилик фермаси хўжаликка тобора кўп даромад келтирмоқда. Чорвадорларимиз август ойидаёқ тўққизинчи беш йилликнинг белгиловчи йили маррасини эгаллаб, 1975 йил ҳисобига маҳсулот топшира бошлаган эдилар. Ҳозир фермада қишлов муваффақиятли ўтказилиши учун зарур тайёргарлик ишлари қўриб қўйилган. Хўжалигимизда сабзавот етиштириш ҳам муттасил кўпайиб бормоқда. Бу йил 2,5 минг тонна сабзавот маҳсулотлари топшириб, зиммага олган мажбуриятларимизни ортиғи билан бажардик.

И. АББОСОВ,
Тошкент область Калинин районидаги «Москва» колхози пропагандисти.

ҒОЯВИЙ ЭЪТИҚОДНИ ЧИНИҚТИРИБ

Меҳнаткашларда марксча-ленинча назарияни эгаллашга бўлган иштиёқ муттасил ўсиб бормоқда. Буни шундан ҳам кўрса бўладики, ҳаёт тақозоси билан партия маорифи системасида назарий билимларни эгаллашнинг босқичма-босқич давом этадиган тартиби жорий этилди, сиёсий билим мактаблари ўқув қўлланмалари, методик адабиётлар, кўргазмали ва техника воситалари билан тобора кўпроқ таъминланмоқда.

Мен 8-бригадада ташкил этилган марксизм-ленинизм асослари мактабида пропагандистлик қилмоқдаман. Ўқув йили давомида тингловчиларнинг машғулотлардаги активлигини ўстириш, уларни назарий адабиётлар устида мустақил ишлашга ўргатиш масалаларига алоҳида эътибор бераётирман. Бу нарса КПСС XXIV съезди ҳужжатларини чуқур ўрганишга, партия қарорларини амалга ошириш учун курашда оммавий ташаббускорликнинг кучайишига олиб келмоқда. Тингловчиларимиз меҳнат қилаётган 8-бригада бу йил ҳар гектар ердан 48 центнердан «оқ олтин» етиштирди. Пахтанинг таннархи анча арзонлашди. Биз ўқув самарадорлигини муттасил ошира бориб, ишлаб чиқаришда яна ҳам юксак кўрсаткичларга эришишни мўлжалламоқдамиз.

Ҳ. АБДУЛЛАЕВ,
Шовот районидаги «Ленинград» колхози марксизм-ленинизм асослари мактабининг пропагандисти.

АЗИЗ МУҲАММАДГА ОРДЕН ТОПШИРИЛДИ

(Боши биринчи бетда).

Н. В. Подгорний Азиз Муҳаммадни юксак мукофот билан, унинг эллик ёшга тўлиши билан яна бир марта қизғин табриклади ва унга сиҳат-саломатлик ҳамда унинг катта ва самарали фаолиятида муваффақиятлар тилади.

Азиз Муҳаммад жавоб нутқи сўзлади. Юксак шараф учун — мени Халқлар дўстлиги ордени билан мукофотлаганликлари учун КПСС Марказий Комитетига, шонли Ленин партиясига, СССР Олий Советига ва шахсан КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневга самимий миннатдорчилик ва эҳтиромимни изҳор этишга руҳсат бергайсиз, деди Азиз Муҳаммад. Бу мукофот Ироқ Коммунистик партиясининг ,унинг тинчлик, миллий мустақиллик, демократия ва социализм йўлидаги кураши ҳамда берган қурбонларига берилган юксак баҳодир. Ироқ коммунистлари ва уларнинг дўстлари бу мукофот билан фахрланадилар. Улар Сизнинг шонли партиянгизни за улуғ мамлакатингизни юксак қадрлайдилар ва севадилар.

Бизнинг партиямиз ўз фаолиятининг биринчи кунлариданоқ КПСС билан энг яқин, қардошларча муносабат ўрнатиш принципларига амал қилиб келмоқда. Ироқ коммунистларини шу муносабатларни мустаҳкамлаш ва ривожлантириш руҳида тарбияламоқда. Бизнинг партиямиз Ироқнинг халқлар озодлиги ва мустақиллигини ҳимоя қилаётган ва уларнинг курашини илҳомлантираётган Совет Иттифоқи билан дўстона алоқаларини ривожлантириш учун курашмоқда. Ироқ халқи, араблар ва курдлар, майда миллатлар Совет Иттифоқи билан Ироқ Республикаси ўртасидаги мавжуд ва ривожланаётган муносабатлардан ғоят мамнундирлар ва бу билан фахрланадилар. Бизнинг халқларимиз ва давлатларимизни бир-бири билан боғлаб турган дўстлик ва ҳамкорлик тўғрисидаги Совет—Ироқ Шартномасини халқимиз юксак қадрлайди. Халқимиз бу шартномани Ироқнинг империализм ва реакцияга қарши ҳамда уларнинг қўпорувчилик фаолиятига қарши олиб бораётган курашида муҳим таянч деб ҳисоблайди.

Ироқ Компартияси Ироқнинг ҳукмрон Социалистик уйғониш партияси билан биргаликда Ироқ халқининг манфаатларини, унинг империализм ва реакцияга қарши, демократия ва миллий тараққиёт йўлидаги кураши манфаатларини назарда тутиб, прогрессив миллий ватанпарварлик фронти доирасида миллий ватанпарвар кучларнинг бирлигини мустаҳкамлаш йўлини олиб бормоқда.

Совет Иттифоқи ҳамиша араб халқлари ва давлатлари томонида бўлди, уларга сиёсий, иқтисодий ва ҳарбий ёрдам бериб турди. Биз 1958 йилги Ироқ революцияси кунларида, 1956 йилги уч томонлама агрессия чоғларида, шунингдек 1967 ва 1973 йиллардаги Исроилнинг империалистик агрессияси вақтларида Совет Иттифоқининг халқларимизни қўллаб-қувватлаш мақсадида қатъий позицияда турганлигини ҳамиша миннатдорчилик билан эслаймиз.

Асвон тўғони, Шимолий Румайладаги нефть конлари, Фрот тўғони, араб солдати қўлидаги қудратли совет қуроли СССР олиб бораётган сиёсатнинг, унинг принципиал позициясининг, ҳар томонлама ёрдамининг ёрқин далилидир. Мана шуларнинг ҳаммаси Араб—Совет дўстлиги ва ҳамкорлиги учун объектив ва мустаҳкам пойдевор яратади. Бу дўстликнинг чуқур илдизларини юлиб ташлаш ёки барбод қилиш мумкин эмас. Бу дўстлик араб халқларининг ўз иродаси бўлиб, унинг манфаатларига мувофиқдир ва жаҳон революцион ҳаракатининг объектив воқеасидан иборатдир.

Азиз Муҳаммад сўзини давом эттириб, бундай деди: мен шу фурсатдан фойдаланиб, Ироқ Коммунистик партияси номидан ўз фаолиятини марксизм-ленинизм ва пролетар интернационализми юксак принципларига асосланаётган улуғ Ленин партияси билан, партиямиз ҳаётидаги энг оғир синов кунларида муштарак мақсадимиз — мустаҳкам ва адолатли тинчлик, демократия ва социализмга эришиш мақсадида бизни қўллаб-қувватлаган партия билан муносабатларни мустаҳкамлаш йўлида қаттиқ турганлигимизни яна бир марта таъкидлаб ўтаман.

Азиз Муҳаммад сўзининг охирида Ироқ Компартияси ва Октябрь Ватанининг барча дўстлари номидан Октябрь Революциясининг 57 йиллиги мнуосабати билан КПСС Марказий Комитетига, барча совет коммунистларига ва улуғ совет халқига энг қизғин қутловларини билдирди ва коммунизм қурилиши йўлида янги-янги муваффақиятлар тилади.

Орденни топшириш маросимида Ироқнинг СССРдаги элчиси Муртада Саид Абдил Боқий, СССРдаги Ироқ студентлари жамиятининг раҳбари Ҳалил Жазоирий ва бошқалар ҳозир бўлдилар.

Совет томонидан КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, КПСС Марказий Комитетининг секретари Б. Н. Пономарев, СССР Олий Совети Президиумининг Секретари М. П. Георгадзе, КПСС Марказий Комитети Халқаро бўлими мудирининг ўринбосари Р. А. Ульяновский ва бошқалар иштирок этдилар. (ТАСС).

ФРАНЦ МУРИГА ОРДЕН ТОПШИРИЛДИ

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. В. Подгорний 13 ноябрь куни Кремлда Австрия Коммунистик партиясининг Раиси ўртоқ Франц Мурига Халқлар дўстлиги орденини топширди. Франц Мури фашизмга қарши, демократия ва тинчлик йўлидаги курашда қилган хизматлари учун, Австрия билан Совет Иттифоқи халқлари ўртасида дўстона муносабатларни ўрнатиш ишига катта ҳисса қўшганлигини назарда тутиб ва туғилган кунига эллик йил тўлиши муносабати билан СССР Олий Совети Президиумининг Фармонига биноан шу юксак мукофот билан тақдирланди.

Н. В. Подгорний КПСС Марказий Комитети ва СССР Олий Совети Президиуми номидан, шунингдек партиямиз Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев номидан ўртоқ Франц Мурини Халқлар дўстлиги ордени билан мукофотланганлиги муносабати билан самимий табриклади.

Бугун шу юксак мукофотни Сизга топшираётганлигимдан ғоят хурсандман, деди Н. В. Подгорний, Сизнинг фашизмга қарши, демократия ва тинчлик йўлидаги курашдаги хизматларингиз, Австрия билан Совет Иттифоқи халқлари ўртасида дўстона муносабатларни барқарор қилиш ишига катта ҳисса қўшганлигингиз ушбу мукофот билан тақдирланди.

Сиз ўсмирлик чоқларингизданоқ меҳнаткаш халқни озод қилиш улуғ иши учун, ишчилар синфининг юксак социалистик идеалларини амалга ошириш учун курашнинг оғир йўлига кирдингиз.

Австрия гитлерчилар томонидан оккупация қилинган оғир йилларда Сиз Австрия ватанпарварларининг ўз мамлакатининг озодлиги ва мустақиллиги учун фашист босқинчиларига қарши олиб борган курашида фаол қатнашдингиз. Сиз урушдан кейинги даврда ўзингизнинг бутун ҳаётингизни партиявий ишга бағишладингиз, Австрия Компартиясининг омма ўртасидаги мавқеини мустаҳкамлаш, марксча-ленинча назарияни пропаганда қилиш ва Австрия коммунистларининг сиёсий ўқиши соҳасида кўп иш қилдингиз.

Халқаро Коммунистик ҳаракатнинг жанговар отрядларидан бири бўлган Австрия Коммунистик партиясининг Раиси каби масъул лавозимда ишлаб, Сиз ўзингизнинг бутун куч ва билимингизни марксча-ленинча таълимот ва пролетар интернационализми принциплари асосида Австрия Компартияси сафларининг бирлигини ва жипслигини ҳар жиҳатдан мустаҳкамлашга бағишладингиз.

Ўртоқ Мури биз Сизни изчил интернационалист, мамлакатимизнинг улуғ дўсти деб биламиз, Австрия ва совет халқлари ўртасида дўстона муносабатларни, партияларимиз ўртасида қардошлик алоқаларини ривожлантиришга қўшган ҳиссангизни юксак қадрлаймиз.

Н. В. Подгорний Франц Мурини юксак мукофот билан, 50 ёшга тўлганлиги билан самимий муборакбод қилди ва унга сиҳат-саломатлик, Австрия Коммунистик партияси олдида турган муҳим вазифаларни бажаришда янги ижодий куч-ғайрат ва янада катта муваффақиятлар тилади.

Шундан кейин Франц Мури сўзга чиқди.

Мени Халқлар дўстлиги ордени билан мукофотлаганликлари учун КПСС Марказий Комитетига ва шахсан КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневга, СССР Олий Совети Президиумига ва ўртоқ Н. В. Подгорний, Сизга самимий ташаккур изҳор этишга рухсат бергайсиз.

Мен бу юксак мукофотни менинг фаолиятимгагина берилган баҳо деб ҳисобламайман, мен бу юксак мукофот аввало Австрия Коммунистик партиясига мансуб деб ҳисоблайман.

Совет Иттифоқи халқлари, бутун дунё коммунистлари ва прогрессив кучлари, деди сўзини давом эттириб Франц Мури, бундан бир неча кун илгари Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 57 йиллигини тантанали нишонладилар. Совет Иттифоқининг мавжудлиги, унинг куч-қудратининг ўсиши, ички ва ташқи сиёсат соҳасида эришган муваффақиятлари ҳамиша Австрия ишчилар синфининг курашига муҳим мадад бўлиб келди.

Совет Иттифоқи тинчлик ва халқлар озодлигининг энг катта халқаро омилидир. КПСС XXIV съезди қабул қилган ва ҳозирги вақтда изчиллик билан амалга оширилаётган Тинчлик программаси буни яна бир марта исбот этмоқда. Совет Иттифоқи ҳамиша Австриянинг ишончли дўсти бўлиб келди.

Австрия халқи билан Совет Иттифоқи халқлари ўртасида дўстликнинг ривожланиши Австрия ишчилар синфининг синфий манфаатларига, шунингдек мамлакатимизнинг миллий манфаатларига тамомила ва тўла мос бўлиб тушмоқда.

Совет Иттифоқи ва КПСС билан бирдамлик ва дўстлик, деди сўзининг охирида Франц Мури, Австрия ишчилар синфининг ва партиямизнинг энг яхши традицияларидир. Биз бу традицияларни бундан кейин ҳам ривожлантираверамиз ва уни ҳар қандай ҳуружлардан ҳимоя қиламиз. Мен аминманки, биз, Австрия коммунистлари, партиямиз XXII съезди томонидан қўйилган вазифаларни амалга оширишга бутун кучимизни бағишлаган, меҳнаткашларнинг манфаатлари учун, тинчлик, демократия ва социализм учун янада активроқ кураш олиб борган тақдирдагина ўз мамлакатимиз меҳнаткашлари олдидаги ва халқаро коммунистик ҳамда ишчилар ҳаракати олдидаги бурчимизни жуда яхши бажара оламиз.

Орденни топшириш маросимида Австрия Коммунистик партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, АКП Марказий Комитетининг секретари Э. Шарф, АКП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси ва АКП Марказий Комитети секретариатининг аъзоси Г. Кальт, АКП Марказий Комитетининг аъзоси, АКП Марказий Комитети Халқаро бўлимининг мудири Г. Штайнер, АКП Марказий Комитети аъзоси Э. Шмидт ҳозир бўлдилар.

Совет томонидан КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, КПСС Марказий Комитетининг секретари Б. Н. Пономарев, СССР Олий Совети Президиумининг секретари М. П. Георгадзе, КПСС Марказий Комитети Халқаро бўлими мудирининг ўринбосари В. В. Загладин ва бошқалар иштирок этдилар.

(ТАСС).

ЧЕТ ЭЛ ЯНГИЛИКЛАРИ

ДОКЛАДЛАР МАЪҚУЛЛАНДИ

НЬЮ-ЙОРК, 13 ноябрь. ТАСС мухбири **Ю. Романцов** хабар беради: Кеча БМТ Бош Ассамблеяси тўртта бош комитет ўз муҳокамасига қўйган бир қанча докладларни қабул қилди.

Сиёсий масалалар ва хавфсизлик масалалари билан шуғулланувчи комитетнинг тавсиясига биноан космик фазога учирилувчи объектларни рўйхатга олиш тўғрисидаги конвенция якдиллик билан маъқулланди. Ассамблея космик фазо ва космик техникадан барча давлатлар ва халқларнинг манфаатлари ва бахт-саодати йўлида фақат тинчлик мақсадларидагина фойдаланиш ва тадқиқ этишни талаб қилувчи шу муҳим халқаро ҳужжатни имзолаш ва ратификация қилиш учун очиқ деб эълон этишни БМТ Бош секретарига таклиф қилди.

Комитетнинг космосга бағишланган доклади ҳам маъқулланди. Бош Ассамблея космик фаолиятнинг конкрет жиҳатларини тартибга солувчи бир қанча халқаро ҳуқуқий нормаларни ишлаб чиқишни, биринчи навбатда Ой тўғрисидаги шартномани ишлаб чиқишни тезлаштириш вазифасини шу комитет зиммасига топширди. Давлатларнинг Ойда ҳарбий мақсадларда иш кўришини тақиқловчи қоидалар Ой тўғрисидаги шартномага асос қилиб олиниши лозим.

Махсус сиёсий комитетнинг тавсиясига биноан, атом радиациясининг таъсирига таалуқли икки резолюция қабул қилинди. Бу резолюцияларда ядро қуролларини синаш натижасида муҳитнинг радиоактив заҳарланиши давом этаётганлигидан ташвиш билдирилади.

Бош Ассамблеянинг бир қанча резолюциялари БМТ фаолиятининг молиявий жиҳатларига таалуқли бўлди.

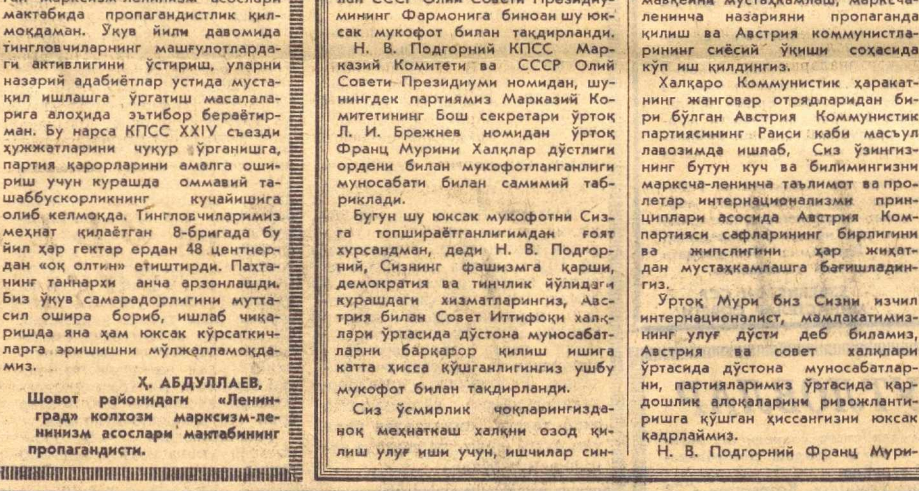

ПОЛЬША. Прушковдаги «1-Май» станоксозлик комбинати маҳсулотларини жаҳоннинг кўплаб мамлакатида учратиш мумкин. Бу ерда СССРнинг буюртмаси билан пармалаш дастгоҳлари, фрезерлик дастгоҳлари учун ускуналар тайёрланмоқда. Суратда: комбинатнинг йиғув цехида.

ЦАФ—ТАСС фотоси.

СОЦИАЛИЗМ МАМЛАКАТЛАРИДА

СССР УЧУН ЧЕХОСЛОВАКИЯ МЕБЕЛИ

ПРАГА. Чехословакия мебель саноати Совет Иттифоқига ўн минглаб гарнитура ва мебелнинг юз минглаб айрим турларини етказиб бермоқда.

Кейинги йилларда ана шу маҳсулотни СССРга Чехословакиянинг икки ташқи савдо бирлашмаси — «Лигна» ва «Древоуния» бирлашмалари экспорт қилмоқда. Бу бирлашмалар Чехия ва Словакия Социалистик Республикаларидаги мебель саноатининг ташкилотларидир.

Чехословакия СССРга экспорт қилаётган бутун мебелнинг қарийб 55 проценти «Лигна» ҳиссасига тўғри келмоқда. «Лигна» ҳар йили СССРга салкам 16 мингта гарнитура, бир миллионтадан кўпроқ стул экспорт қилмоқда.

«Лигна» ташкилоти етказиб бераётган мебеллар Словакиядаги «Древоуния» ишлаб чиқариш-хўжалик бирлашмаси СССРга етказиб бераётган экспортни кўп жиҳатдан тўлдирмоқда. Бу бирлашма квартира мебели ишлаб чиқаришга ихтисослаштирилмоқда. Масалан, «Древоуния» бирлашмаси СССР учун ишлаб чиқарган мебели бутун ҳажмининг салкам учдан бир қисмини, шу жумладан турли хоналар учун 21 мингта гарнитура, етти мингта ошхона гарнитураси, 365 мингта стул ва кресло, 20 мингта ёзув столи жўнатди.

ПОЛЬША ГЕОЛОГЛАРИНИНГ МУВАФФАҚИЯТЛАРИ

ВАРШАВА. Люблин воеводлигининг бир неча минг квадрат километр майдонида узоқ вақт олиб борилган геология разведка ишлари муваффақиятли тугади. «Люблин воеводлигида кўмир бор!» деган қисқа хабар халқ Польшаси шаҳарлари ва қишлоқларига тез тарқалган. Ўз шаклига кўра одам оёғи изини эслатувчи тошкўмир конлари қарийб 4 минг квадрат километр майдонни эгаллаб, Радзимин ва Парчевдан то Хелм ва Хрубешувга қадар чўзилиб кетган. Мутахассисларнинг фикрича, бу ердаги тошкўмир қатламлари 40 миллиард тоннани ташкил этади. Польша Халқ Республикаси Министрлар Совети Люблин воеводлигида шахталар ва кончилик саноатининг корхоналарини қуриш тўғрисида қарор қабул қилди.

ЯХШИЛАР ТАЖРИБАСИ — МУСОБАҚА КЎЛАМИ

БЕРЛИН. ГДР металлургия саноатининг меҳнатчилари шу йилнинг уч квартали мобайнида зарбдорларча меҳнат қилиб, пландан ташқари ярим миллиард маркалик маҳсулот ишлаб чиқардилар.

Фан ва техника юзасидан планларнинг муддатидан илгари бажарилганлиги республика металлурглари социалистик мусобақасининг асосий моддаларидан бири бўлди. Бу планларга меҳнатни илмий ташкил этиш, асосий фондлардан ва иш вақтидан самарали фойдаланиш тадбирлари, шунингдек материалларни тежаш учун кураш чоралари киритилган.

(ТАСС).

АРАФАТ НЬЮ-ЙОРККА УЧИБ КЕТДИ

ЖАЗОИР, 13 ноябрь. (ТАСС). Фаластин озодлиги ташкилоти ижроия комитетининг раиси Я. Арафат бугун бу ердан самолётда Нью-Йоркка учиб кетди. Бу ерда БМТ Бош Ассамблеясининг сессиясида Фаластин проблемаси муҳокама қилина бошлайди.

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

◆ **УЛАН-БАТОР.** Монголиянинг Мандал-Гоби шаҳрида Совет Иттифоқи монгол халқига туҳфа тариқасида қуриб берадиган ўқувчилар янги ўқув комплексига пойдевор қўйиш маросими бўлди. Мактаб комплекси пойдеворини қўйиш маросимида МХРП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси Н. Лувсанравдан, МХР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари Д. Цэвэгмид ва бошқа кишилар ҳозир бўлдилар.

◆ **ИСЛОМОБОД.** Покистон ҳукумати федерал тергов агентлиги тузиш тўғрисида қарор қабул қилди. Агентликка давлатнинг иқтисодий негизини қўпораётган сотқинлик ва жиноятларнинг олдини олиш вазифаси топширилади.

◆ **АНҚАРА.** Туркия Республикасининг президенти Фахри Коратурк сенатор Саъди Ирманка янги ҳукумат тузишни топширди. Маълумки, Туркияда ҳукумат танглиги сал кам икки ойдан бери давом этмоқда.

◆ **ЖАЗОИР.** Жазоир Халқ Демократик Республикаси билан АҚШ ўртасида дипломатия муносабатлари тикланганлиги бу ерда расман эълон қилинди. Маълумки, иккала мамлакат ўртасидаги дипломатия муносабатлари 1967 йил июнь ойида узилган эди. (ТАСС).

СОВЕТ ТУРКМАНИСТОНИ ЭЛЛИК ЁШДА

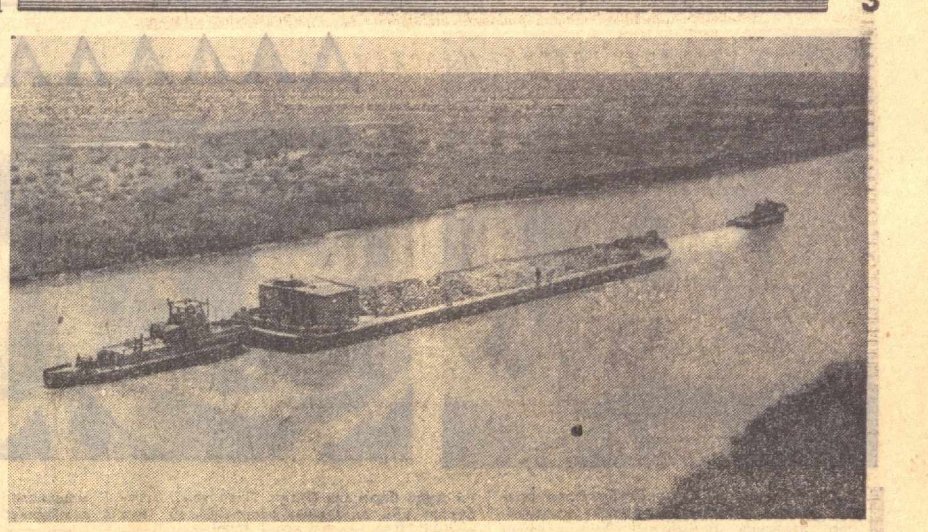

Қорақум канали Туркманистонда ҳаёт дарёси деб ном олган. Об-ҳаёт манбаи ҳисобланган бу канал қадимий саҳро ерларини унумдор водийларга айлантирмоқда. Суратда: Қорақум каналининг Ничка поселкаси яқинидан ўтган қисми.

ОКТЯБРЬ ЁҒДУСИ

А. М. ҚЛИЧЕВ,
Туркманистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси

Республикамизнинг шаҳар ва қишлоқлари байрам либосида. Туркман халқи ўз давлати тарихидаги шонли воқеани — республиканинг ва ленинчи Коммунистик партия жанговар отрядларидан бири бўлган Туркманистон Коммунистик партиясининг 50 йиллигини нишонламоқда.

Республика меҳнаткашлари ана шу шонли санани катта, ажойиб байрам сифатида кутиб олдилар.

Ўзининг давлат суверенитети ва миллий мустақиллигини қўлга киритган республикамиз Шарқда социализм қурилишининг истеҳкомларидан бирига айланди. Республикамиз инсоният тарихида янги давр — капитализмдан социализмга ўтиш даврини бошлаб берган Улуғ Октябрь социалистик революциясининг ғалабаси натижасида юзага келди.

Республикамизнинг ишчилар синфи, колхозчи деҳқонлари, зиёлилари, барча меҳнаткашлари ярим аср давомида босиб ўтилган йўлга назар ташлар эканлар, КПСС раҳбарлигида, мамлакатимиздаги барча қардош халқларнинг ва аввало улуғ рус халқининг ёрдамида коммунистик қурилишда эришилган жуда катта ўзгаришлар, мисли кўрилмаган муваффақиятлардан қувонмоқдалар.

1925 йилни хотирлайлик. Давлатимиз ташкил топган ўша йили саноат маҳсулотининг салмоғи республика ишлаб чиқаришининг умумий ҳажмига нисбатан 28 процентни ҳам ташкил қилмас эди. Қишлоқ хўжалиги жуда содда усулда юритиларди. Пахта, дон, полиз экинларининг ҳосилдорлиги ниҳоятда паст даражада эди. Бунга сабаб агротехника даражасининг пастлиги, ерни ишлайдиган воситаларнинг йўқлиги эди. Деҳқонлар ихтиёрида кетмон, белкурак, омоч бор эди, холос, сув етишмасди.

Улуғ Октябрь социалистик революциясига қадар Туркманистон саводсизлик, зулмат ҳукм сурган, қолоқ маданиятли ўлка эди. Унинг территориясида бирорта ҳам олий ва ўрта махсус ўқув юрти бўлган эмас. 1914—1915 йилларда шаҳар ва қишлоқларда 58 та умумтаълим мактаби бўлиб, уларда подшо амалдорлари ва маҳаллий бойларнинг 7 мингга яқин болалари таълим олар эди. Аҳоли оммавий кутубхоналар, театрлар ҳақида ҳеч қандай тасаввурга эга эмас эди.

Социал иллатлар ҳукм сурарди. Халқ соғлиғи тўғрисида ҳеч ким қайғурмасди. Бойлар, хонлар, амалдорлар бу ҳақда сира ўйламасди. 277 ўринга эга бўлган 13 та касалхона, аҳоли талабини қондира олмасди. Уларда ишлайдиган 70 та врач касалларга амалий ёрдам кўрсата олмасди.

Туркманистон меҳнаткашлари республика, мустақил миллий давлат сифатида вужудга келган дастлабки кунлардан бошлаб ўз экономикаси, маданияти, илм-фанини қайтадан йўлга қўйиш учун курашга қўшилдилар. Қардош рсепубликалар бу борада бизга жуда катта ёрдам кўрсатдилар. Россия Федерацияси, Украина, Белоруссия, Грузия, Арманистон, Озарбайжоннинг ишчилар синфи республикамизни машиналар, станоклар, металл билан таъминлаб турдилар, малакали мутахассислар ва ишчиларни бизга юбордилар. Улар янги корхоналарни қуриш ва эскиларни қайтадан тиклашда ёрдам кўрсатдилар. Ўттизинчи йилларнинг ўрталарига келиб, бизнинг республикамиз индустриал-аграр республикага айланди. Халқ хўжалиги маҳсулотини ишлаб чиқаришда саноатнинг улуши қарийб 69 процентга етди. Шу даврга келиб республика малакали мутахассислардан иборат ҳам миллий кадрларини етиштириб чиқарди.

Ўттизинчи йилларнинг ўрталаридаёқ умумтаълим ва махсус ўқув юртларининг, маданий-оқартув ҳамда медицина муассасаларининг кенг тармоғи вужудга келди. Миллий театр, тасвирий санъат, музика [illegible] туркман адабиётининг [illegible] бутун йўналишини белгилаб берди.

Улуғ Ватан уруши йилларида Туркманистон меҳнаткашлари [illegible] этиб, душман устидан умумий ғалаба қозонишга ўз ҳиссаларини қўшиш учун ҳамма нарсани қилдилар. Ўн минглаб туркман жангчилари Россия Федерацияси, Белоруссия ва Украина территориясида душманга қарши курашдилар, Польша, Венгрия, Болгария, Румыния ерлари бўйлаб жанг қилиб ўтдилар. Совет Туркманистонининг минглаб фарзандлари СССР орден ва медаллари билан мукофотланган. [illegible] туркман жангчиларига Совет Иттифоқи Қаҳрамони деган юксак унвон берилган. Ватан озодлиги ва мустақиллиги учун олиб борилган жанг майдонларида тўкилган қаҳрамонлар қони мамлакатимиз халқлари ўртасидаги дўстликни абадий мустаҳкамлади.

Туркманистон ССР ва Туркманистон Коммунистик партиясининг 50 йиллиги нишонланаётган бугунги кунда республикамиз юксак даражада ривожланган, кўп тармоқли саноат ўлкасига, қишлоқ хўжалиги механизациялашган, маданияти юксалган йирик ўлкага айланди, деб айта оламиз.

Туркманистоннинг [illegible] энергетика, химия, нефть, нефтни қайта ишлаш, газ, озиқ-овқат саноати [illegible] белгиловчи [illegible] ярим аср мобайнида 130 мартадан зиёд кўпайди. Ҳозирги кунда Туркманистонда бир неча кунда бутун 1924 йил давомида қазиб чиқарилганига нисбатан етти марта кўп нефть қазиб чиқарилмоқда. Республика мамлакатнинг марказий районларига табиий газ етказиб берувчи асосий манбалардан бири бўлиб қолди.

Мустаҳкам [illegible] техника базасига, фан ва техниканинг ҳамда илғор тажрибанинг энг янги ютуқларига таянган қишлоқ хўжалиги юксалиб бормоқда. Совхозлар ва колхозларнинг далаларида энг [illegible] машиналар: пахта териш машиналари, [illegible] комбайнлар, тракторлар ишламоқда. Далаларда [illegible] минг тоннадан [illegible]

Илгарилари сув [illegible] канали [illegible] олиб [illegible] канали [illegible] ция [illegible] нини берди. Мана бу рақамларга эътибор беринг: суғориладиган ерлар майдони 1925 йилдагига нисбатан уч баравар кўпайиб, 744 минг гектарга етди.

Пахтачилик айниқса тез суръатлар билан ривожланиб бормоқда. 1973 йилда республика пахтакорлари Туркманистон пахтачилигининг бутун тарихи давомида биринчи марта Ватанга бир миллион тоннадан зиёд пахта топширдилар.

Туркман халқининг моддий ва маданий турмуш даражаси муттасил юксалиб бормоқда. Туркманистон ССРнинг миллий даромади кейинги 15 йил ичида икки баравардан зиёд кўпайди. Миллий даромаднинг тўртдан уч қисми халқ истеъмоли учун сарфланмоқда. Республика меҳнаткашларининг тўртдан уч қисмидан кўпроғи ўтган 23 йил ичида ўзларининг уй-жой шароитларини яхшилаб олдилар. Эндиликда республика территориясида касалхоналар, поликлиникалар, туғруқхоналар, фельдшерлик-акушерлик пунктлари, аёллар ва болалар консультацияларининг кенг тармоғи юзага келди. Уларда 5800 дан ортиқ врач ва 17 минг ўрта малакали медицина ходими меҳнат қилмоқда.

Республикамизда халқ маорифи шундай юксак даражага кўтарилдики, ҳатто юксак даражада ривожланган кўпгина капиталистик мамлакатлар ҳам бундай даражага эришолган эмаслар. Ҳозирги вақтда умумтаълим мактаблари ҳамда ҳунар-техника билим юртларида 635 минг киши ўқимоқда, 6 та олий ўқув юрти ва 29 та ўрта ўқув юртида 50 мингга яқин киши таълим олмоқда. Ўқишнинг ҳамма турларида 786 минг киши ўқимоқда ёки аҳолининг қарийб учдан бир қисми қамраб олинган.

Республикада олий ва ўрта махсус маълумотли 127 минг мутахассис ишлаб турибди. Бу эса, 1940 йилдагига нисбатан деярли ўн баравар кўпдир. Туркманистон Фанлар академияси бошқараётган илмий тадқиқот муассасаларида тўрт мингдан кўпроқ илмий ходим шуғулланмоқда. Улар орасида 1570 та фан доктори ва фан кандидатлари бор. Ўнлаб профессионал ва халқ театрлари, юзлаб маданият саройлари, кинотеатрлар, клублар ва кутубхоналар самарали иш олиб бормоқда.

Туркманистоннинг бугунги куни жуда гўзалдир. Республиканинг келажаги эса янада ажойиб ва порлоқдир. КПСС XXIV съезди ўз қарорларида республикамизнинг тараққиёт истиқболларини белгилаб берди. Бизда газ, химия, нефтни қайта ишлаш, пахта тозалаш, енгил саноат, қишлоқ хўжалигида эса пахтачилик жадал суръатлар билан ривожланиб боради. Қорақум канали зонасида янги-янги пахта далалари барпо қилинади. Канал суви республиканинг ғарбий районларига ҳам етиб боради. Бу районларда янги посёлкалар, шаҳарлар, барпо қилинади, қудратли замонавий чорвачилик комплекслари қурилади. Қорақум яйловлари сув билан таъминланади. Ҳозир сувга муҳтож бўлиб турган субртопик ерларда анжир, анор, шафтоли, ўрик етиштириладиган янги боғ-роғлар барпо этилади.

Туркманистон коммунистик жамият қурилишида янгидан-янги муваффақиятлар сари шаҳдам одим ташлаб бормоқда. Мамлакат КПСС XXIV съезди белгилаб берган олдинги марраларни эгалламоқда.

МАМЛАКАТДА БИРИНЧИ

Туркманистоннинг физик картасига қарасангиз, унда сариқ ранг кўпроқ. Қорақум саҳроси шу ранг билан тасвирланган. У республика бутун территориясининг 80 процентини эгаллайди.

Бепоён саҳро бағрида мўл нефть, газ, олтингугурт ва бошқа кўп хил фойдали қазилма запаслари бор. Республиканинг суғориладиган ерларида эса мўл пахта ҳосили, қовун-тарвуз етиштирилмоқда. Саҳро яхши яйлов ҳам ҳисобланади.

Шуларнинг ҳаммаси Туркманистонда илм-фан тараққиёти асосий йўналишларини белгилаб берди ва Туркманистон ССР Фанлар академияси ҳузурида Чўлшунослик институти яратилишини тақозо қилди. Институтнинг фаолияти республика доираси билан чекланиб қолмайди. У координацияловчи марказ сифатида Ўрта Осиё ва Қозоғистон республикаларидаги чўлшунос олимларнинг ишларига бошчилик қилмоқда.

Мамлакатда танҳо Чўлшунослик институти чўл территорияларини ўрганиш ва ўзлаштиришда бой тажриба орттирди. Институт халқаро симпозиумларда қатнашиб, чет эллик ҳамкасбларини эришган ютуқлари билан таништириб бормоқда. Яқинда Туркманистон ССР Фанлар академиясининг Чўлшунослик институтига Тинчликни ҳимоя қилиш Совет Комитетининг Фахрий ёрлиғи берилди.

Биз Туркманистон ССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси, Чўлшунослик институтининг директори А. Г. Бобоевга мурожаат қилиб, олимларнинг ишлари тўғрисида гапириб беришини сўрадик.

— Институтимиз, — деди у, — илмий ва амалий аҳамиятга эга бўлган энг муҳим проблемаларни ҳал қиляпти.

Қорақум канали зонасида ерларни ўзлаштириш — институт ҳал қилаётган асосий проблемларнинг биридир.

Институт олимлари асфальтдек қаттиқ тақир ерлар деҳқончиликка яроқли эканлигини исбот қилдилар.

Институтга қарашли Небитдоғ агро-ўрмон мелиоратив станциясининг ходимлари ёғин сувлари юза оқимидан фойдаланиб Туркманистоннинг ғарбидаги нефть конлари районида бўлган тақир ерларда хилма-хил экин маҳсулотлари етиштирмоқдалар.

Туркманистон шароитларида қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини интенсивлаш суғориладиган деҳқончиликнинг янада кенгайтирилишини талаб қилади, сув ресурсларидан рационал равишда самарали фойдаланишни кўзда тутади. Шу муносабат билан Чўлшунослик институти минераллашган зовур сувларидан фойдаланиш борасидаги тавсияларни тақдим этди. Шу тавсиялар асосида «Туркменгипроводхоз» лойиҳа институти 7 миллион 400 минг гектар яйловларни суғориш лойиҳасини ишлаб чиқди.

Институт Қорақум канали зонасидаги қўриқ ерларда пахта, бедани суғориш режимини ишлаб чиқди. Бу тавсияларнинг жорий этилиши суғориш системасидан рационал фойдаланишга имкон беради ҳамда ерларнинг мелиорация ҳолатини яхшилаш учун қулай шароитлар вужудга келтиради.

Туркманистонлик чўлшуносларнинг чўл яйловлари унумдорлигини оширишга қўшган ҳиссалари бебаҳо. Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, Туркманистон ССР Фанлар академиясининг академиги, Чўлшунослик институти секторининг мудири Н. Т. Нечаева раҳбарлигида бута ўсимликлар ва ярим бута ўсимликлар ўстириш йўли билан сунъий кузги-қишки яйловларни яратиш ва табиий яйловларни яхшилаш методи ишлаб чиқилиб, колхоз-совхозлар ихтиёрига берилди.

Шунингдек чўлшунос олимлар газ қувурлари трассасини, электр линия устунлари, автомобиль йўллари, саноат корхоналарини чўл қумларидан иҳоталаш йўлларини ишлаб чиқдилар. Бунинг натижасида уларнинг хизмат муддати узайди ва кўп маблағ тежалди.

Институт олимлари тавсияларини ишлаб чиқаришга жорий этишдан олинадиган иқтисодий самара неча ўн миллион сўмга боради.

Ашхободда туркман халқининг буюк шоири Маҳтумқулига тикланган ҳайкал.

МУСОБАҚА ТУФАЙЛИ

Туркманистон улкан байрам — республика ва унинг Коммунистик партияси ташкил этилганлигининг шонли 50 йиллиги арафасида турибди. Ленин орденли «Совет Туркманистони» колхозимиз меҳнатчилари туркман халқининг ҳаётидаги ана шу ғоят катта воқеани меҳнатда эришган муваффақиятлар билан кутиб олмоқдалар.

Бизнинг ҳайдаладиган ерларимиз узунлиги 850 километрга борадиган В. И. Ленин номли Қорақум канали зонасида жойлашган. Бу канал Копетдоғ этагидаги кенг текисликка Амударё сувини беради. Сувнинг сероб бўлиши қўриқ ерларни ўзлаштириш ҳисобига экин майдонларини кенгайтириш, бир йилда сабзавотдан уч марта ҳосил етиштириш имконини берди. Ашхобод меҳнаткашлари апрель ойидан то декабрь ойигача биз етиштирган янги карам, бодринг, помидор, бақлажон, пиёз, сабзи ва бошқа хил сабзавотни оладилар. Куз-қиш ойларида республикада энг йирик бўлган теплица комбинатимизнинг маҳсулотлари етказиб берилади. Биз бу йил ҳар гектар ердан ўрта ҳисобда 400 центнердан сабзавот етиштирдик. Социалистик Меҳнат Қаҳрамони А. Нурлиев бошлиқ бригада эса бундан ҳам кўпроқ сабзавот йиғиштириб олди. Ҳосилдорликни ошириш учун ҳар гектар ерга ўрта ҳисобда бир тоннадан минерал ўғит, 50 тоннадан маҳаллий ўғит соламиз. Гўнг — чиринди тувакчаларида кўчат етказишни кенг йўлга қўйганмиз, баҳор фаслида эса полиэтилен плёнка билан ёпилган полизларда сабзавот пишиб етилади. Колхозимиз юбилей йилида давлатга 15 минг тонна сабзавот ёки ўтган йилдагидан анча кўп сабзавот сотди.

Чорвачилик ҳам муҳим тармоқ ҳисобланади. Гўшт ва жун олиш учун неча ўнг минглаб бош саража зот қўйга, йирик сут-товар фермасига, паррандачилик фабрикасига эгамиз. Фермадаги ва паррандачилик фабрикасидаги барча сермеҳнат ишлар механизациялаштирилган. Хўжаликнинг барча тармоқлари ғоят рентабеллидир.

Ўзбекистон, Тожикистон ва Озарбайжон қишлоқ хўжалиги меҳнатчилари билан анъанавий социалистик мусобақа бизга меҳнатда муваффақиятларга эришишга ҳам ёрдам бермоқда. Қардош республикалар миришкорларининг илғор тажрибаси хўжалигимизда кенг қўлланилмоқда.

Муродберди СУПИЕВ,
Ашхобод областидаги «Совет Туркманистони» колхозининг раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони.

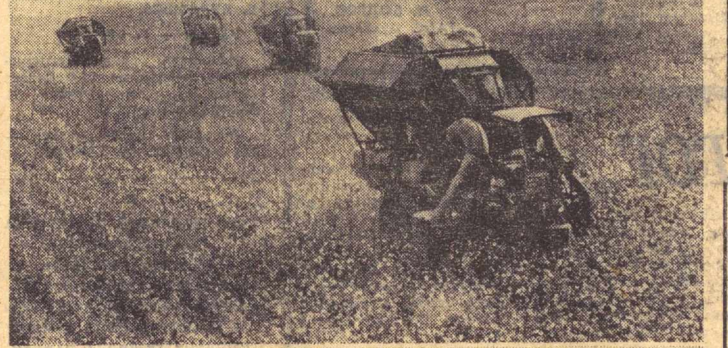

Юқоридаги суратда: Мари областидаги «Туркманистон» колхозининг моҳир механизатори Э. Нурмухамедова. У мавсумда терим машинаси билан 250 тоннадан ортиқ пахта териб берди. Уртадаги суратда: Байрамали районидаги «Қорақум канали» совхозида машина терими акс эттирилган. Пастдаги суратда: Шодлик газ кони яқинидаги саҳрода ажойиб учрашув тасвирланган. «Туркменгазразведка» трестининг шофери В. Рюмшин чўпон Э. Ниёзқулиевни сув билан меҳмон қиляпти.

К. Халлиев, А. Овчинников фотолари (ТАСС фотохроникаси).

ЎЗБЕКИСТОН ТУРКМАНИСТОНГА

◆ Туркманистоннинг пахта далалари катта. У мамлакатда Ўзбекистондан кейин иккинчи ўринда туради. Туркманистонлик қимматли техника экини усталари ўз ишларига кўмак бераётган ўзбек биродарларидан ғоят миннатдордирлар. Ўзбекистондан республика эҳтиёжлари учун келаётган ажойиб қишлоқ хўжалик техникаси тобора кўпайиб бормоқда. Бултурги йил ва шу йилнинг ўзидагина бу ерга 520 та тўрт қаторли пахта териш машиналари келтирилди. Туркманистоннинг далаларида мамлакатга донғи кетган «Ташсельмаш»да ясалган бошқа хил терим машиналарини ҳам учратиш мумкин. Туркманистонлик пахта миришкорлари бу машиналарнинг иш унумидан, яхши конструктив ва техникавий сифатларидан ҳурсанддирлар.

◆ «НЮ-75» машинасини яратган тошкентлик машинасозларга кўп миннатдорчиликлар билдирилмоқда. Бу машина ингичка толали пахта терадиган қилиб ясалганлигидан фақат Туркманистонда ишлаяпти. Шу машиналар туркманистонлик пахтакорларга ҳозир жуда яхши хизмат қилмоқда.

◆ Ўзбекистонда ясалган кучли тракторлар, пахта подборшчиклари, кўрак терувчи машиналар, сеялкалар, хилма-хил культиваторлар республика далаларида жавлон урмоқда. Уларнинг ҳаммаси яхши ишламоқда.

◆ Туркманистон экономикасини ривожлантиришда қардош республиканинг ёрдами қишлоқ хўжалик техникаси билангина чекланиб қолмаётир. Кўпдан-кўп саноат корхоналари ва қурилиш ташкилотларига тобора кўпроқ шиша, пахта, метлах плита, цемент, шифер, чўян арматура, тунука ва пўлат, подшипник, темирчилик машиналари ва бошқа кўп хил машиналар келиб турибди.

ЯШНАГАН АШХОБОД

Республиканинг серқуёш пойтахти Ашхобод олтин юбилей олдидан байрам либосига бурканди. Ашхобод шаҳри саҳро чеккасида, Копетдоғ ён бағрида жойлашган. Ҳамон ям-яшил бўлиб турган дарахтлар орасида қизил байроқлар, транспарантлар ҳилпираб турибди. Кечқурунлари шаҳарни минглаб байрам чироқлари ёритмоқда.

Байрам арафасида бир қанча замонавий бинолардаги ҳавозалар олиб ташланди. Меҳнаткашларнинг юзлаб оилалари ҳовли тўйлари ўтказишди.

Ашхободни икки марта туғилган шаҳар деб аташади. Шаҳар 1948 йилги даҳшатли зилзиладан сўнг қардош республикалар ёрдамида вайронадан қайта тикланди. 1948 йилга нисбатан шаҳар аҳолисининг сони икки баравар ошди, уй-жой фонди эса уч баравардан зиёд кўпайди. Шаҳар ҳозир ҳам қурилмоқда. Шаҳар чеккасида, айниқса тоғ ёнбағрида катта иш олиб борилмоқда. Бу ерда ўн биринчи микрорайон қурилмоқда.

Туркманистон пойтахти йирик саноат маркази ҳисобланади. Шаҳарда ўнлаб корхоналар бор. Ашхобод нефть машинасозлиги заводи, «Туркменкабель» заводи, ойна комбинати ва бошқа корхоналарнинг маҳсулоти мамлакатимизнинг турли шаҳарларигагина эмас, чет элларга ҳам жўнатилмоқда.

Ашхободда 5 та олий ўқув юрти, 20 дан ортиқ техникум, ўнлаб мактаблар бор.

Шаҳар марказида жойлашган Туркманистон Фанлар академияси шаҳарчаси Ашхободнинг ҳуснига ҳусн қўшиб турибди. Шаҳар марказидаги Карл Маркс номли майдонда эса республика кутубхонасининг янги кўп қаватли биноси қад кўтарди. Бу ерда юбилейга бағишлаб республика халқ хўжалиги ютуқлари виставкаси очилади.

Туркманистон пойтахти келажакда янада кўркам бўлади. Туркманистон архитекторлари «Ленгипрогор» институти мутахассислари билан биргаликда Ашхобод шаҳрини қуришнинг бош планини ишлаб чиққан эдилар. Амалга оширила бошланган бу планда икки мингинчи йилга бориб шаҳар аҳолиси ҳозиргига нисбатан қарийб икки баравар ошиши, яъни 500 минг кишига етиши ҳисобга олинган. Қумлардан узоқроқда доимо салқин шабада эсиб турувчи тоғ ёнбағрида янги уй-жой массивлари қурилади. Бу ерда беш-тўққиз қаватли уй-жой бинолари қад кўтаради. Ҳар бир микрорайоннинг марказида савдо маркази, маданий-оқартув ва маиший муассасалар комплекси қурилади.

План районнинг иссиқ иқлим шароити ва сейсмиклик хусусиятлари ҳисобга олинган ҳолда тузилган.

Шаҳарни кўкаламзорлаштириш масалаларига алоҳида аҳамият берилади. Шаҳарнинг янги районлари ҳозирнинг ўзидаёқ ям-яшил тусга кирган. Шаҳарни хиёбонлар ва парклар кесиб ўтади. Келажакда пойтахт яқинидан ўтадиган Қорақум канали соҳили бўйлаб 500 метр кенгликда яшил зона пайдо бўлади. Яшил зона саҳро томонидан келадиган гармсел ва қумнинг йўлини тўсади.

Шаҳар тез орада порт шаҳрига айланади. Бу ерга Қорақум дарёси бўйлаб кемалар қатнай бошлайди.

Республика пойтахтининг меҳнаткашлари юбилейни меҳнатда эришилган муваффақиятлар билан кутиб олмоқдалар. Шаҳар саноатининг меҳнатчилари ўн ойлик планни муддатидан олдин бажардилар. Кўплаб коллективлар беш йилликнинг тўртинчи, белгиловчи йилида зиммаларига олган мажбуриятларини бажарганликлари тўғрисида рапорт бердилар, беш йиллик топшириқларини барвақт бажаришга, КПСС XXIV съездининг қарорларини амалга оширишга муносиб ҳисса қўшишга қатъий аҳд қилганлар.

А. НАЗАРОВ,
ёзувчи.

(Бу саҳифадаги материалларни Туркманистон информация агентлиги тайёрлаган).

ДАЛАЛАР САХОВАТИ

Куз охирлаяпти. Осмонда булутлар оралаб қолди. Ўктин-ўктин ёмғир шивалаб, қор дарагини бермоқда. Деҳқон учун етилган ҳосилни омборга ғамлаб, пешма-пеш шудгорлашни бошлаб юборадиган дамлар келди. Тафти кетиб бораётган далаларда ҳаёт қайнаяпти.

Калинин районидаги «Қорасув» совхози далаларини айлансангиз турна-қатор уюб ташланган сабзи ғарамлари, қиров еб, тўлишиб, етилган карамлар ажойиб манзара касб этган. Совхозда юбилей йили хирмони жуда баракали бўлди. План ҳам, мажбурият ҳам аллақачон ортиғи билан адо этилди. 7190 тонна ўрнига 8200 тонна сабзавот, 500 тонна ўрнига 700 тонна картошка давлатга топширилди. [illegible] республикамизда энг юқори кўрсаткичга эришилди.

Аммо кечки экин пайкалларида йиғим-терим жадал давом этаяпти. Мирзойи сабзилар, «Тошкент-110» навли йирик карамлар, турп, шолғом ортган машиналар қабул пунктлари томон гизиллаб қатнаб турибди. Айниқса, Абдураҳим Шерматов, Серикбой Исоқов, Қаршибой Чанчаров, Қаҳҳор Мусаев, Датай Элибоев бошлиқ бригадаларнинг даласида кўплаб ҳосил тикилиб қолган. Пешқадам коллективларда ҳар гектар ердан 10 тонна ўрнига 18 тоннадан сабзи, 22 тонна ўрнига 27 тоннадан карам йиғиб олинмоқда. Хўжалик бўйича кечки карам ва сабзи тайёрлаш плани бажарилиш арафасида.

«Ишчи ва зиёлилар дастурхони учун 450 тонна ўрнига 900 тонна сабзи, 3500 тонна ўрнига 4 минг тонна карам жўнатамиз»,— қорасувлик сабзавоткорлар ана шу эзгу ният билан меҳнат қилаётирлар.

Суратда: 1. Совхоз партия ташкилотининг секретари Мастура Ешуова билан бригада бошлиғи Қаршибой Чанчаров сабзи ҳосилини кўздан кечирмоқдалар. 2. Бўлим бошлиғи Тўлаган Холтоев, совхоз ишчилари Зуҳрулло Раҳимов ва Тўхта Эрматовлар карам пайкалида.

Ж. Тўраев фотолари.

АХБОРОТ, ХАБАРЛАР

ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН АССР

СЕРЖИЛО ГИЛАМ

Хўжайли шаҳри аҳолиси Қорақалпоғистон АССР ва область партия ташкилотининг ярим асрлик юбилейига тайёргарлик кўрилаётган шу кунларда ажойиб совға олдилар. Бу ерда янги гилам тўқиш фабрикаси қурилиб, фойдаланишга топширилди. Корхонани 12-қурилиш трести 5-механизацияланган кўчма колонна бинокорлари муддатидан илгари қуриб бердилар. Фабрика йилига ўн минг квадрат метр серҗило гилам тўқиш қувватига эга.

МУДДАТИДАН ИЛГАРИ

Мўйноқ балиқ-консерва комбинати ўзининг ажойиб маҳсулотлари билан мамлакатимизда машҳур. Коллектив ишлаб чиқаришнинг янги резервларини қидириб топмоқдалар ва маҳсулот сифатини тобора яхшиламоқдалар. Ҳозир бу ерда ишлаб чиқарилаётган маҳсулотнинг 20 дан ортиғига Давлат сифат белгиси берилди. Умумхалқ социалистик мусобақасига қўшилиб уни тобора кенг қулоч ёйдираётган ишчилар, инженер-техник ходимлар берилган топшириқларни системали равишда 140-160 процент бажаришмоқда. Автоном республика ва область партия ташкилоти тузилганининг 50 йиллиги муносабати билан совғалари билан кутиб олиш учун қизғин кураш бормоқда. Беш йиллик планни муддатидан илгари — 4 йилда бажариш юзасидан ташаббус бошлаган А. Н. Печёнкина ҳаммага намуна кўрсатиб ишламоқда. У беш йилликни уч йилу ўн ой ичида адо этди — 3 миллион 262 минг шартли банка ўрнига 3 миллион 298 минг шартли банка консервани жойлаштирди. Ташаббускор ишчи беш йиллик охиригача яна бир миллионта шартли банка консерва жойлаб беришга қарор қилди.

ЯНГИ МАГАЗИН

Тўрткўлда Автоном республиканинг юбилейи тантаналари арафасида шаҳарда энг йирик ҳисобланган уч қаватли янги универсал магазини ишга туширилади. Харидорларга 25 савдо ходими маданий хизмат қила бошлайди. А. Қобилбеков бошчилигидаги механизациялашган кўчма колонна қурувчилари ҳозир фойдаланишга топшириш арафасида турган бинонинг сўнгги пардозлаш ишларини тезкорлик билан олиб бормоқдалар

КУЗ НОВЕЛЛАЛАРИ ТУРКУМИДАН

ДАРЁЛАР

Қуёш кўзига келган. Иссиқ. Бунинг устига мотор тафти, ғала-ғовур, чанг. [illegible] пахтани тележкага ағдарди-да, эгатга сакраб тушди. [illegible] рўмолча олиб, пешона, юзларини артганча, [illegible] томонга секин кетди.

[illegible]

Дарё устида мезон тўрлари эсиста сузади. Нариги соҳилда қамишлар [illegible]

[illegible] тўлқинларига мафтун тикилиб, экинзорларини суғоради, ризқ-рўзини ундиради, миннатдор бўлиб унга ном қўяди: Зарафшон, Сир, Аму, Қашқа, Сурхон, Волга, Обь, Днепр, Нил, Энасой... Бири лойқа, бири биллурий оқишини демасанг, ҳаммасининг суви, таъми бир. Эҳтимол, бу дарёларнинг энаси биттадир, ер куррасига томир отиб кетгану, ҳар ерда одамлар уни ҳар хил номлар билан аташар. Бу оға-ини дарёлардан сузиб, дунёдаги ҳамма мамлакатларни [illegible]

[illegible] да буюк бир дарё шовуллаб оқаётганини ҳис этади. Бу қалб дарёсининг ҳар бирининг ўз номи, чуқур ва саёзи, шудрингдек тоза ва лойқаси бўлади. Бу — инсоннинг инсонга меҳридир. Дарёдан сув ичмаган экинзор қурийди, инсон меҳри дарёсидан бенасиб қолган қалб ҳам ҳалокатга маҳкумдир. Дарёларни эҳтиёт қилинг, эҳтиёт.

САБР ҲАЙКАЛИ

Тунуқбиби ўғил-келинлари далага, неваралари овқатланиб, мактабларига кетишгач, ҳовлини супурди. Идиш-товоқларни ювди. Сўнг, икки қулоч келадиган арқон ва тахлаб қўйилган тоза этакни қўлтиғига қистириб, дарвоза занжирини илдирди. Йўл-йўлакай тўкилиб-сочилган пахталарни олиб, пуфлаб, чангини қоқиб, этакка солди. Машина айланиши учун ўрилиб, пайкал четларига бостириб қўйилган ғўзаларнинг пахтасини териб олди. Шомда бир қучоқ ғўзапоя елкалаб келаётганида дарвоза олдида қизариб-бўртган катта ўғлига дуч келиб қолди. У онасининг саксовул шохидек чайир, сертомир, қаттиқ билагига, арқон учига санчилган чўян бармоқларига, жигарранг юзидаги чуқур ажинларга кўзини тикиб турарди. Кампир нафас олганида бўйнидаги салқи терилар қимирлайди. Рўмоли остидан бир тутамгина оппоқ пахта сочи чиқиб турибди. Одамлар кўрса нима дейди?! «Онасини ишлатаётган экан...» Қадди олдинга эгилган, бели букчайиб, зўрға нафас олади. Атрофини ажин қоплаган кичик, хира кўзлари ерга қадалган. У ўғлини пайқамай қолди.

— Она, — деди [illegible] сиз термасангиз [illegible] тирмасангиз қозонимиз қайнамай қоладими?! Бир оғиз айтсангизку, машина билан келтириб ташлардим. Газ бор, кераги ҳам йўқ! Ахир, одамлар кўрса... у товушини пасайтириб, атрофга қаради.

Она қаддини кўтариб, нафасини ростлади. Кенг енги билан юз-кўзларини артди:

— Сенмидинг, Абдусаттор, кўз олдим тиниб кетибди. Хафа бўлма, болам, меҳнатнинг уяти бўлмайди. Не-не қаҳратонлардан омон олиб чиққан бу ғўзапоя бизларни. Исини яхши кўраман. Газ яхши. Лекин ғўзапоянинг тандирда шитирлаб ёнгани ҳам яхши. Бекор ҳам ўтираман, оёқларимнинг чигилини ёзиб келдим-да, кампирнинг дарди ғўзапояда, дейишади, ўрганиб қолганман.

— Пахта терганингиз-чи? Сизнинг бир йил тиришиб терадиганингизни неварангиз машинада бир соатда териб берарди-ку?!

— Теради, биламан, кўпроқ ҳам теради. Лекин санлар йўлларга тўкилганни, эгатларда ётганни кўрмайсанлар, кўрсанг ҳам назарписанд қилмайсанлар, олмайсан, шир этиб ҳаво бузилса қор, ёмғир остида қолиб кетади, меҳнат нобуд бўлади. Унинг ҳар бир ҳовучи озмунча меҳнат билан етиштирилганми?! Бир ҳовучи бир кўйлак, рўмолча... ноннинг ушоғи ҳам нон. Ўрганиб қолганман, бекор туролмасам нима қилай, болам?

Абдусаттор дарвозадан чорбоққа кириб кетаётган онасига тикилиб қолди. Онаси ҳайкал, сабр-тоқат, деҳқон меҳнатига қўйилган оддий, содда ҳайкалдек кўринди кўзига. Қаттиқ ерни ёриб чиққан, жазирама-тўфонларга, қиш-кировларга дош берган, не-не қирғинларни кўрган, филнинг бели букчаядиган аламларни миқ этмай кўтарган ҳайкалга таъзим, қуюқ таъзим буюк ҳайкалга.

Самар НУРОВ.

ҲАР ТЎҒРИДА

ХАЙР, БУЯН

Пенза циркида Осетиянинг «Алибек» йигитлар группаси ўз санъатини намойиш қилаётган пайтда [illegible] рўй берди [illegible]

[illegible]

«Жасур кишилар» фильмида суратга олинар экан, дарёдан кечиб ўтди, ўт ёниб турган отхонада ҳаддан ташқари мушкул ғовлардан ўтди. Шундан кейин элликтадан зиёдроқ фильмда — «Тоғдаги застава», «Атаман Кодр», «Шахсан маълум», «Олеко Дундич» ва бошқа фильмларда иштирок этди.

«Буян» билан хайрлашгани кишининг кўзи қиймайди. Бутун коллектив бу отни севар, эркалатар эди. Лекин олис сафарлар чоғидаги ноқулайликлар ветеранга борган сари оғир тушадиган бўлиб қолди. «Буян»ни от заводига жўнатишга аҳд қилдик. Ахир ўзига қадрдон ҳаводан тўйиб-тўйиб баҳраманд бўлади, ям-яшил ўтлоқларда ўтлайди. У бундай фароғатга ҳалол меҳнати билан сазовор бўлди.

И. БОДРОВ,
ТАСС мухбири.

Пенза.

БЕЛЛАШУВЛАР... ВОҚЕАЛАР... ОЧКОЛАР...

ХОККЕЙ. «Известия» газетаси соврини учун ўтказилаётган мусобақалар тобора қизғин тус олмоқда. Совриндорлик курашига ЧССР командаси ҳам киришди. Чехословакиялик хоккейчилар дастлабки учрашувни ўз майдонларида Швеция командаси билан ўтказиб, 4:2 ҳисобида ғалабага эришган эдилар. Аммо мазкур команда билан такрорий учрашувда майдон эгалари 2:3 ҳисобида мағлубиятга учрашди. Янги қоида бўйича ўтказилаётган мусобақада ҳозирча совет терма командаси хоккейчилари олти ўйинда 12 очко жамғариб, пешқадамлик қилишмоқда.

ФУТБОЛ. Ўтган куни Москвада сўнгги футбол учрашуви ўтказилди. Бу ўйинда пойтахтлик мухлислар «Спартак» футболчилари ғалабасининг шоҳиди бўлишди. Мамлакат чемпионатининг кумуш медалига даъвогарлик қилаётган спартакчилар «Карпат» командасини 2:1 ҳисобида мағлубиятга учратиб, очколарини 37 тага етказишди ва мавқеларини бирмунча мустаҳкамлаб олдилар.

ШАХМАТ. Тож даъвогарлари финал матчининг 22-партияси А. Карповнинг бетоблиги туфайли кечиктирилди. Шундай қилиб у дам олиш учун рухсат этиладиган уч имкониятдан фойдаланиб бўлди. В. Корчной эса, яна бир марта танаффус олиши мумкин. Кечиктирилган партия бугун давом эттирилади.

БАСКЕТБОЛ. Самарқандда ёшлар ўртасида республика биринчилиги мусобақалари ўтказилди. Бунда «Буревестник» спорт жамияти вакиллари Ўзбекистон чемпиони номига сазовор бўлишди. Қизлар ўртасида эса, «Пахтакор» спорт жамияти аъзолари пешқадамлик қилдилар.

АГРОНОМ, ОЛИМ, ПЕДАГОГ

Қишлоқ хўжалик фанлари доктори, профессор, Тошкент олий партия мактаби экономика ва қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини ташкил этиш кафедрасининг мудири Николай Андреевич Малицкий 70 ёшга тўлди.

Николай Андреевич 20-йилларнинг охирида Каменец-Подольск қишлоқ хўжалик институтини битирди. Ўша пайтларда Украинада пахтачилик билан шуғулланишга қарор қилишган эди. Бироқ, офтобсевар бу экинни етиштиришда ёш агрономнинг тажрибаси йўқ эди. У бир йилга шартнома тузиб, тажриба орттиргани Ўзбекистонга келди ва бу ерда бутунлай қолиб кетди.

Фарғона водийсида пахта етиштириш тажрибаси билан танишган ёш агроном бу соҳада ҳали анча ишлар қилиши кераклигини сезиб қолди. Пахта даласи — ўсмирнинг студентлик йилларида орзу қилган режаларини амалга ошириш учун ажойиб лаборатория эди. Унинг ташаббуси билан махсус лабораториялар ташкил этилиб, уларда турли тажрибалар олиб борилди. Бу тажрибалар дала шароитида пайдо бўлган кўплаб баҳсли саволларга жавоб топиш, агрокомплексларни аниқлаш, айни пайтда пахта ҳосилини кўтариш имконини берди.

Н. Малицкий Ўзбекистонда биринчилар қатори гектаридан 100 центнердан пахта олиш учун стахановчилик ҳаракатини бошлаб берди. Шуни ҳам айтиш керакки, ўша пайтларда деҳқонлар ҳар бир гектар ердан 20-22 центнердан ҳосил олишарди. Николай Андреевич бошқа агрономлар билан биргаликда фаннинг янги ва илғор ютуқларини амалда қўллана бошлади. Айрим бригадалар мисли кўрилмаган натижаларга эришишди: ҳар гектар ердан 60-70 центнердан ҳосил кўтарилди. Н. А. Малицкий 1937 йилда биринчи муваффақиятга эришди. Ўшанда у СССР халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмасининг олтин медали билан тақдирланди.

Малицкийнинг таклифлари пахта майдонларидан борган сари мустаҳкам ўрин эгаллай бошлади. Уларнинг айримлари хўжаликларда халқ усули деб ҳам атала бошланди. Хусусан, Н. А. Малицкийнинг ғўза ниҳолларини чигит суви бермасдан тўла ундириб олиш усули пахтакорлар орасида жуда машҳур бўлиб кетди. Республикада унга биринчилар қатори «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган агроном» унвони берилди.

У ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда кандидатлик диссертациясини ҳам ёқлади.

Фарғона область қишлоқ хўжалик бошқармасининг бош агрономи бўлиб ишлаётган Н. А. Малицкий 1956 йили Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети секретариатининг қарори билан Тошкент олий партия мактабига ишга юборилади. Унинг айрим ҳамкасблари Николай Андреевичга билим юртида илмий меҳнат билан шуғулланиш мумкин эмас, чунки ҳаётдан — даладан ажралиб қоласиз дейишди. Лекин Малицкий худди шу ерда, партия мактабида фанда қўриқ очишга киришди. Ўзбекистондаги суғориладиган ерлардан бутун йил давомида фойдаланиш проблемасини бундан бошқача аташ ҳам қийин. У ўз олдига табиатда бўлган, лекин ўлкамизда экилмаётган экинларни ўстириш масаласини қўйди. У Эстония, Латвия ва Ленинград областларидан турли экинларнинг 75 хил нави уруғини сўраттириб олди.

Николай Андреевич республика хўжаликларида рапс, судан ўти, шунингдек, серҳосил Помир жавдари сингари қимматли озуқа экинларини кўплаб экишнинг ҳақиқий ташаббускори бўлди.

Н. А. Малицкий 50 йиллик ишлаб чиқариш, илмий ва педагогик фаолиятида ғўза агротехникаси кўпгина янги усулларини топиб, амалда қўлланди, суғориладиган ерлардан йил бўйи фойдаланиш системасини ишлаб чиқди ва 30 дан зиёд илмий асарларини эълон қилди. У оралиқда экиладиган экинларнинг уруғини кўпайтиришни ташкил этди. Олим уч республиканинг оралиқ экинлар юзасидан ўтказилган илмий ишлаб чиқариш конференциясини уюштиришда актив қатнашди.

Ватан коммунист Н. А. Малицкийнинг хизматларини юксак баҳолади. У тўрт марта «Ҳурмат белгиси» ордени, «Шавкатли меҳнати учун», «Улуғ Ватан урушидаги шавкатли меҳнати учун», В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги муносабати билан «Шавкатли меҳнати учун» медаллари, икки марта Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотланди.

Николай Андреевич 70 ёшда. У ёши йиллар билан эмас, балки қилган ишларининг якунлари билан ўлчанадиган кишилар тоифасидандир. Бундан 50 йил муқаддам тажриба ўрганиш учун Ўзбекистонга келган Николай Андреевич институтда олган бутун билимини, қалб қўрини Советлар мамлакатининг ёш республикасига бағишлади. Бунинг эвазига у агроном, олим ва педагог сифатида шуҳрат қозонди. Николай Андреевич аллақачонлар пенсия ёшидан ўтган бўлсада, ҳамон ёшлардек серғайрат ва меҳнат ишқи билан яшамоқда.

Т. ИБРОҲИМОВ,
Тошкент Олий партия мактабининг тингловчиси.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

РЕКЛАМА ва ЭЪЛОНЛАР

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 10.55— СКВА. 11.00 — **Туркманистон Коммунистик партияси Марказий Комитети ва Туркманистон ССР Олий Советининг Туркманистон ССР ва Туркманистон Компартияси ташкил этилганлигининг 50 йиллигига бағишланган тантанали мажлиси.** 18.00 — ТОШКЕНТ. 18.10 — Қўғирчоқ фильм. 18.20 — «Ёшлик» студияси кўрсатади. 18.50 — **«Ахборот».** 19.05 — Миллионлар ленинча университети. 19.30 — Ўн минут музика. 19.40 — **«Ахборот».** 20.00 — МОСКВА. Туркманистон санъат усталарининг концерти. 21.30 — ТОШКЕНТ. Ҳосил байрами. 23.00 — МОСКВА. **Хоккей: ЧССР — ШВЕЦИЯ.** 24.00 — **«Вақт».**
ИККИНЧИ ПРОГРАММА. 11.30 — ТОШКЕНТ. Ўқув кўрсатувлари. 19.05 — МОСКВА. 19.10 — Янгиликлар. 19.20 — Мультфильм. 19.30 — СССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси В. Г. Афанасьев телетомошабинлар саволларига жавоб беради. 20.00 — **Совет Иттифоқи элчиси** (бадиий фильм). 21.30 — МОСКВА. **Хоккей: ЧССР — ШВЕЦИЯ.**
УЧИНЧИ ПРОГРАММА. 19.00 — ТОШКЕНТ. 19.45 — Тошкент ва тошкентликлар. 20.25—Тошкент янгиликлари. 20.40 — **Маҳтумқули** (бадиий фильм).

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА —16/XI да **Дилором,** 17/XI да **Ёрил тош** (кундузи). **Оққуш кўли** (кечқурун).
ҲАМЗА НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 15/XI да **Ажал минораси,** 16/XI да **Ҳаёт шоми,** 17/XI да **Чақмоқ** (кундуз ва кечқурун).
МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 15/XI да **Жоним фидо.**
ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 15/XI да **Ойдин** (16.00), 16/XI да **Нон, қон, инсон** (11.00), **Биринчи бўса** (16.00), 17/XI да **Трибунал.**

КИНО

Қора ботинкали новча киши — САНЪАТ САРОЙИ (кундуз ва кечқурун).
Жаноби Септимнинг ресторани —«ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (18.00, 20.00, 21.30), «ДРУЖБА» (тоқ соатларда), НАВОИЙ номли, «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» «ЎЗБЕКИСТОН», «ҚОЗОҒИСТОН» (кундуз ва кечқурун).
Бегоналар орасида — «ЧАЙКА», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).
Шпессарт қалъасидаги шарпалар — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (12.00, 14.00, 16.00).
Кунгабоқар — «ДРУЖБА» (жуфт соатларда).
Бегона қариндошлар — «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун).

ҲАМЗА НОМИДАГИ ЛЕНИН ОРДЕНЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА
ТЕЗ КУНДА
ЯНГИ СПЕКТАКЛЬ
Ф. ШИЛЛЕР
А. МУХТОР таржимаси
«ҚАРОҚЧИЛАР»
2 пардали трагедия.
Саҳнага қўювчи режиссёр — Б. ЙЎЛДОШЕВ.
Рассом — Г. БРИМ.
Рақсларни саҳналаштирувчи — Ўзбекистон ССР Давлат Ҳамза мукофоти лауреати Н. МАРКАРЬЯНЦ.
Режиссёр ассистентлари — Ж. ЗОКИРОВ, М. АЗИМОВ.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ГЕОЛОГИЯ МИНИСТРЛИГИНИНГ ТОШКЕНТ ГЕОЛОГИЯ-ҚИДИРУВ ТЕХНИКУМИ 1974—75 ўқув йили учун СИРТҚИ БЎЛИМГА қуйидаги мутахассисликлар бўйича
ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ.
геология, фойдали қазилма конларини қидириш ва юклаш, фойдали қазилма конларини қидириш ва топишнинг географик методлари, гидрогеология ва инженерлик геологияси, фойдали қазилма конларини қидириш техникаси.
Техникумга — 10—11-синф ҳажмида маълумотлилар қабул қилинади.
Кирувчилар: математика (оғзаки), рус тили ва адабиёти (ёзма)дан кириш имтиҳон топширадилар.
Техникумга қуйидаги ҳужжатлар топширилади: техникум директори номига ёзилган ариза, ўрта маълумоти тўғрисидаги ҳужжат (асли), 286-формадаги медицина справкаси, 3х4 см. катталикдаги 4 дона фотосурат, меҳнат дафтарчасидан кўчирма, турар жойидан ва иш жойидан справкалар.
ҲУЖЖАТЛАР — 30 НОЯБРГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.
Кириш имтиҳонлари — 15 ноябрдан 10 декабргача қабул қилинади.
Техникумга қабул қилиш 16-25 декабрь кунлари ўтказилади.
Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар—95, Қамарнисо кўчаси, 1-уй.

ЎЗБЕКИСТОН ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ҲУНАР-ТЕХНИКА ТАЪЛИМИ БЎЙИЧА ДАВЛАТ КОМИТЕТИ
138-ШАҲАР ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
1974—1975 ўқув йили учун қуйидаги мутахассисликлар бўйича
ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИШНИ ДАВОМ ЭТТИРМОҚДА
Токарлар, ускуналарни тузатиш бўйича слесарлар, слесарь-йиғувчилар, фрезерчилар, электромонтёрлар, сайқал берувчилар.
ЎҚИШ МУДДАТИ — 1 ВА 2 ЙИЛ.
БИЛИМ ЮРТИГА — 8-10-синф ҳажмида маълумоти 15 ва ундан катта ёшдаги йигит-қизлар қабул қилинади.
Ўқувчилар — кунига уч маҳал иссиқ овқат, ишлаб чиқариш даврида иш ҳақининг бир қисми ва кийим-бош билан таъминланадилар.
Бошқа шаҳардан келганларга ётоқхона берилади ва Тошкент шаҳрига прописка қилинадилар.
Билим юрти директори номига ёзилган аризани қуйидаги ҳужжатлар билан биргаликда топширилсин: туғилганлиги тўғрисидаги гувоҳнома, маълумоти тўғрисидаги ҳужжат, соғлиғи тўғрисидаги справка, турар жойидан справка, 3х4 см. катталикдаги 4 дона фотосурат.
Мурожаат учун адрес, Тошкент шаҳар—57, Уста Ширин кўчаси, 116-уй, Компрессор заводи, (10, 14, 56-автобуслар, 7, 10-троллейбусларнинг «Компрессор заводи» бекати).

АҲОЛИНИ ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШ ВА ИНФОРМАЦИЯ БЮРОСИ
К. Е. ВОРОШИЛОВ НОМЛИ «ТАШСЕЛЬМАШ» ЗАВОДИГА
қолипчилар, обрубкачилар, электрпайвандчилар, электргаз пайвандчилари, слесарлар, йиғувчилар-асбобсозлар, фрезерчилар, токарлар, хромловчилар, электро монтёрлар, штамповкачилар, автоматчиларни
ИШГА
ТАКЛИФ ҚИЛАДИ
Мутахассисликка эга бўлмаганлар курсларда юқоридаги касбларни эгаллашлари мумкин. Ёлғиз кишиларга яхши жиҳозланган ётоқхона берилади.
Совет Армияси сафида ҳарбий хизматни ўтаб қайтганлар имтиёзлардан фойдаланадилар — уларга бир йўла тўланадиган ёрдам пули, иш кийими, олти ой давомида бепул ётоқхона берилади.
Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Пролетар кўчаси, 4-уй — Аҳолини ишга жойлаштириш ва информация бюроси.

СССР МАРКАЗИЙ СТАТИСТИКА БОШҚАРМАСИНИНГ «СОЮЗСЧЕТТЕХНИКА» ҲИСОБЛАШ ТЕХНИКАСИГА ТЕХНИК ХИЗМАТИ КЎРСАТИШ ВА РЕМОНТ ҚИЛИШ БЎЙИЧА ТОШКЕНТ ТАЖРИБА ЗАВОДИ
«РОМАЙОР-1», «РОМАЙОР-2», «РОМАЙОР-3», «РОМАЙОР-312», «РОМАЙОР-313» полиграфия машиналарини тузатиб беришга
ҚАБУЛ ҚИЛАДИ
Буюртма буюртмачининг жойида бажарилади.
ЗАВОД КАПИТАЛ РЕМОНТ ҚИЛИНГАНДАН СЎНГ МАШИНАЛАРНИНГ ОЛТИ ОЙ ДАВОМИДА ЯХШИ ИШЛАШИГА ГАРАНТИЯ БЕРАДИ.
Мурожаат учун адрес: 700000, Тошкент шаҳри, «Главпочтамт», 109-алоқа бўлими. Свердлов кўчаси, 20-уй. Телефон: 33-12-17.

Тошкент халқ хўжалик институти коллективи институтнинг пул муомаласи ва кредит кафедрасининг профессори Ю. Е. Шенгерга онаси
Евгения Филипповна ТИХОМИРОВАнинг
вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ
Орган ЦК Компартии Узбекистана Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.
БИЗНИНГ АДРЕС: 700.000, ГСП, Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, № 26 ✦ ТЕЛЕФОНЛАР
Эълонлар — 338142. коммутатор — 330249 дан 330258 гача.
Р. 04357 Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64583. А. — 267.